

Městská knihovna v Praze

Karel
Poláček

Otec svého syna

PŘALIT

ZÁCHRANA A ZPŘÍSTUPNĚNÍ
PRAŽSKÉ ŽIDOVSKÉ LITERATURY

Městská knihovna v Praze

ůjčujeme:

knihy / časopisy / noviny / mluvené slovo /
hudbu / filmy / noty / obrazy / mapy

přístupňujeme:

wi-fi zdarma / e-knihy / on-line encyklopedie /
e-zdroje o výtvarném umění, hudbě, filmu

ořádáme:

setkání s autory / přednášky / koncerty /
filmová představení / výstavy /
aktivity pro děti a jejich rodiče / čtení

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.facebook.com/knihovna

www.e-knihovna.cz

Otec svého syna

Karel Poláček

Znění tohoto textu vychází z díla Otec svého syna tak, jak bylo vydáno nakladatelstvím Československý kompas v Praze v roce 1946 (POLÁČEK, Karel. *Otec svého syna: veselohra o 4 jednáních*. Vydání první. Praha: Československý kompas, 1946. 134 s. Knižnice dramatického umění, sv. 28.).

Text díla (Karel Poláček: Otec svého syna), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), není vázán autorskými právy.

Citační záznam této e-knihy:

POLÁČEK, Karel. *Otec svého syna* [online]. V MKP 1. vyd. Praha: Městská knihovna v Praze, 2016 [aktuální datum citace e-knihy – př. cit. rrrr-mm-dd]. ISBN 978-80-7532-155-8 (pdf).

Dostupné z:

http://web2.mlp.cz/koweb/00/04/25/55/76/otec_sveho_syna.pdf.

Vydání (obálka, grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uveďte autora – Nevyužívejte dílo komerčně – Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 29. 7. 2016.

PRALIT

ZÁCHRANA A ZPŘÍSTUPNĚNÍ
PRAŽSKÉ ŽIDOVSKÉ LITERATURY

Tato e-kniha vznikla v rámci projektu PRALIT - Záchrana a zpřístupnění pražské židovské literatury, který je financován z [EHP a Norských fondů](#) a spolufinancován Magistrátem hlavního města Prahy.

Dále jsme pro vás připravili dvě procházky po stopách autorů děl digitalizovaných v projektu PRALIT ve spolupráci s projektem [Praha město literatury](#). Buď můžete zuřivě [pronásledovat Egona Erwina Kische](#), nebo [pražské židovské autory](#) po kavárnách, divadlech a parcích.

Podrobnější informace o projektu PRALIT a jeho výstupech na webu www.mlp.cz/pralit.

Upozornění pro čtenáře

Tato e-kniha obsahuje poznámky pod čarou, které nejsou hypertextově provázány.

Text poznámky pod čarou je umístěn na dolním okraji každé stránky, ve které je v textu zvýrazněno číslo poznámky pod čarou (např.: Text⁰).

⁰ Text poznámky pod čarou.

OBSAH

Upozornění pro čtenáře	6
OSOBY	8
PRVNÍ DĚJSTVÍ	9
DRUHÉ DĚJSTVÍ	31
TŘETÍ DĚJSTVÍ	57
ČTVRTÉ DĚJSTVÍ	74
Ediční poznámka	93
Bibliografie díla Karla Poláčka	94

OSOBY

ADOLF ŠTORKÁN

JIRÍ ŠTORKÁN

JULÍNEK, účetní

JARMILA KREDBOVÁ

Ing. C. FERRY STRNADEL

BOBINA, jeho sestra

VÁCLAV HUSTOLES

TETA VALERIE

KAMILKA, její dcera

PANÍ NEBUŽELSKÁ

KRISTINA, hospodyně

PARÝZKOVÁ

SEDM NEVĚST

PRVNÍ DĚJSTVÍ

Kancelář firmy Štorkán. Vpravo ve dvou třetinách je scéna přepažena skleněnou přehradou, která má uprostřed dveře s nápisem: Šéf. Vlevo jsou dveře do předsíně. V rohu kachlová kamna. Mezi dveřmi a kamny je rozmnožovací přístroj. V zadní stěně okno. Mezi oknem a přepážkou psací stůl účetního Julínka. Nad ním na stěně klec se stehlíkem, teploměr, diplom spolku vegetářského, pohlednice upevněné červenou stuhou, tablo hádankářského spolku a fotografie. Na okně kaktusy. U skleněné stěny v pozadí skříň. Mezi kamny a oknem psací stůl Ferryho. U přehrady v popředí stolek s psacím strojem Jarmiliným. Věšák. Hodiny nade dveřmi. Šéfova má v pozadí okno. Je honosněji zařízena nežli kancelář. Velký psací stůl, na něm telefon. V rohu menší stolek s klubovkami. Je ráno. Parýzková zatápí.

HUSTOLES: *(Vyjde z předsíně.)* Dobré jitro!

PARÝZKOVÁ: Dobré jitro!

HUSTOLES: Už mělo být zatopeno!

PARÝZKOVÁ: Opozдила jsem se. Ostatně vždyť vy také.

HUSTOLES: Snad. *(Otírá povrchně prach na stolcích.)* Slečna Jarmila už by tu měla být. Účetní drží akademickou čtvrt, pan inženýr si chodí, kdy chce, a starý podle toho, jak to včera natáh. Tady jdou hodiny prostě napřed.

PARÝZKOVÁ: Ba ne, jdou dobře. Před chvílí tloukly u Štěpána osm.

HUSTOLES: Jdou, ale na nás přece jen trochu rychle. Musím už jednou udělat pořádek. My držíme zimní čas, rozumíme. Hodiny se pošinou o hodinu později a všichni budeme mít radost, že jsme přišli včas! *(Posunul ručičku o hodinu zpět.)* No, ne?

PARÝZKOVÁ: Pro mne. (*Přikládá.*) Raději víc přiložím, dělá se nám zimní čas.

HUSTOLES: (*Poklízí.*) Tomuhle říkáte zima, paní? Kdybyste ležela v roce sedmnáctým v zákopech poblíže města Baranoviči, pak byste mohla říct s dobrým svědomím: já vím, co je to zima. Ale vy nevíte, co vojna obnáší, tak raději mlčte!

PARÝZKOVÁ: Náhodou vím, co je to vojna. Však mne dost vytrestala.

HUSTOLES: Vás?

PARÝZKOVÁ: Můj přišel z vojny, ruce v kapsách, na práci nebyl k mluvení, jenom kamarádšofty vedl a ty ho měly k pěknějším věcem. Když jsem ho jako napomínala, aby koukal makat, že to k ničemu nevede, tak spustil: Ženská, víš ty, co vojna obnáší? Náhodou jsem starej válečník. Trpěl jsem za Rakouska, nebo ne? Trpěl, povídám. – Tak vidíš, mlč a dej mi svátek, od ženský si nenechám vykládat –

HUSTOLES: Inu, měl svou pravdu.

PARÝZKOVÁ: (*Po chvíli zadumání.*) Potom v něm chytla kořalka, a to ho, chudáka, sebralo. Jako dnes ho vidím, jak leží na smrtelný posteli, ty jeho ručičky zlatý, co nechtěly dělat, zkříženy na prsou... Ještě mi tak povídá: Kristinko, já bych měl chuť... hádej na co... Nač bys měl chuť? Já na to. Ale to on už mi neřekl... (*Utře si oči.*) Tak mi odešel a já se nedověděla, nač měl chuť. Na kraj světa bych běžela, abych přinesla, co by rád. – (*Sbírá své utěrky, smeták a balíček v novinovém papíře.*)

HUSTOLES: Copak je to platný! – Jo, ono se řekne, semhle támhle, ale je to na světě jen samá starost, ale největší starost, to mi věřte, je s dorůstajícím synem. – Víte už tu novinu? Starýmu (*Ukáže na šéfovnu.*) přijede syn. No jo – přijede. Ono se řekne. Mladej člověk přijede a co bude dál?

PARÝZKOVÁ: *(Vzdychne na souhlas.)*

HUSTOLES: Poslali ho do ciziny na zkušenou a teď přijede. Ale víme, dnešní mládež nemá, jak se říká žádné solidnosti v sobě. Nejdříve je samé ejchuchu a pak přijde ouvej. Copak je to platný. Syn přijede, ale co z toho vyplývá? Starej nemá pojem, jakou starost si tím váže na krk. Na štěstí jsem tu ještě já. My mu půjdem na ruku. Na Hustolese je spolehnutí, to je marný.

PARÝZKOVÁ: Každý víme svý.

HUSTOLES: Právě. Však on se oblomí, o to žádný strach. A firma potřebuje pomocníka. Proto se poslal za vzděláním do ciziny. Vzdělání je síla a vědomosti jsou moc. Přejeme si, aby závod vzkvétal, a nikoli, aby hynul. Proto nelitujeme nákladů na vzdělání mladého pána. Přijede z ciziny, hlavu bude mít plnou učenosti a tady se dorazí. Sám ho vezmu do parády. Poučím a poradím: Tohle dělej, tohohle se varuj. A v každé případnosti slyš hlasu staršího. Hustoles vždycky dobře poradí. Co je platno vzdělání bez zkušenosti. A tu on mít nemůže – ale tu má Hustoles. Mládí je mládí, nedá si říci – ale jen počkej, ty poznáš Hustolesovu ruku.

PARÝZKOVÁ: *(Připravila se k odchodu.)* Tak už musím. Spánembohem. *(Odejde vlevo.)*

HUSTOLES: Sbohem. *(Přitáhne si židli ke kamnům, usadí se, natáhne nohy, zapálí si dýmku a něco si bručí.)*

JARMILA: *(Vejde zleva.)* Dobré jitro.

HUSTOLES: *(Jen milostivě přikývne.)* Dobré jitro. Vyspala se, Jarmilko?

JARMILA: Děkuji, pane Hustolesi. *(Odloží plášť a posadí se k psacímu stroji.)*

HUSTOLES: To rád slyším. Spaní je poloviční jídlo. *(Jde ke kamnům)*

a přikládá.)

JARMILA: *(Vyjme z kabelky zrcátko, prohlédne si pečlivě zuby a vyholené obočí. Přimaluje si tváře a napudruje se.)*

HUSTOLES: *(Protáhne se v kříži.)* Noci se nám dlouží, den se krátí... ááá, inu, sakramentskej život. – Teplíčko je tu jako v ráji. Tak to mám rád. Pustíme ho taky trochu k panu šéfovi. *(Jde ke dveřím v přehradě a otevře je. Cestou pozoruje Jarmilu a vrtí nespokojeně hlavou.)*

JULÍNEK: *(Tlustoučký, v kožichu s ohrnutým límcem, pod nímž vězí vlněná šála, s vysokou beranicí z persiánu, v galoších, s deštníkem v ruce, vejde. Stane, sundá zamžené brýle a čistí je. Svráští nos.)* Je tu jako v udírně.

HUSTOLES: *(Lhostejně zadýmá.)*

JULÍNEK: *(Odloží deštník, roztáhne ho a přistoupí k teploměru.)* Jaká nesnesitelná temperatura. Tady se ukládá o mé zdraví. *(Uloží své svršky do skříně.)*

HUSTOLES: Temperatura je jednou taková, jindy zas onaká. Hlavní věc, že je tu hezky teplo. Teplo je poloviční jídlo.

JULÍNEK: *(Otře si pleť šátkem, přistoupí ke kleci a zálibně pozoruje stehlíka.)* Dostal Matýsek čerstvou vodu?

HUSTOLES: To nám není známo.

JULÍNEK: *(Přistoupí k oknu.)* A kdo zalil kaktusy?

HUSTOLES: Ani to nám není známo.

JULÍNEK: Kaktusy se nyní zalévají jednou za 10 dní a tady je někdo zalévá denně, zatím co Matýsek dostane čerstvou vodu jednou za týden. Všechno se mi tu dělá naschvál. Jakživ jsem neviděl tak kruté a necitelné lidi. *(Uklidní své rozčilení pilulkou z dózy, zasedne k svému stolu, otevře účetní knihu a dá se do práce.)*

HUSTOLES: Copak je to platný. *(Zadýmá, přistoupí k rozmnožovacímu přístroji a otočí klikou. Stroj zaskřípe a papír se vzpříčí. Mávne nad strojem rukou, usedne u kamen, vyklepe dýmku a znovu ji nacpe.)*

JARMILA: *(Zabrala se do práce. Chvillemi klepe na stroji, ale častěji si dělá poznámky tužkou, aby klepot stroje nerušil dialog.)*

FERRY: *(Ve sportovním dresu s rádiovkou na hlavě a s pleteným svetrem vejde. Nese lyže a v ústech má lulku.)*

HUSTOLES: Ted' se chodí do kanceláře, pane inženýre?

FERRY: Nebavěj nás.

HUSTOLES: Všichni už jsou v kanceláři...

FERRY: Bych se nebavil.

HUSTOLES: Počkejte, jestli se to doví pan šéf...

FERRY: Nehoněj se.

HUSTOLES: A lyže patří do předsíně. Vlastně sem vůbec nepatří.

FERRY: *(Něco zabručí, vrátí se do předsíně, nechá tam lyže a pak usedne ke svému stolku, nahradí lulku párátkem, které si zatkne do koutku úst, vytáhne z kapsy knihu s pestrou obálkou a ponoří se do čtení. Ticho přerušuje klepot stroje.)*

HUSTOLES: Ted' mi to tady připomíná vojnu, hindrnysy¹ u Kovelu² před útokem. Taky tam bylo takový ticho. Jen v dálce klapala strojní puška, tu tady obstarává slečna Jarmilka. Je to rozhodně příjemnější než tenkrát, taky je tu větší teplo než tam v té Siberii, ale člověk byl o hezkých pár let mladší, a to není taky k zahození, ne, pane účetní?

JULÍNEK: Na vojně jsem nebyl a...

¹ Hindernis (něm.) – překážka, též zátaras, zábrana, závora. Pozn. red.

² Kovel – město na Ukrajině, významný železniční uzel. Pozn. red.

HUSTOLES: Allgemeine Körperschweche³, ne?

JULÍNEK: A nerušte mne v práci.

HUSTOLES: Inu, copak je to platný. Mládí je mládí. Však se to tady teď taky projeví, až mladý pán...

ŠTORKÁN: *(Vejde zleva v kožichu.)* Dobrý den. *(Všichni zdraví. Jde do šéfovy.)*

HUSTOLES: *(Za ním.)* Ten to zase natáh. *(Zavře dveře a pomáhá mu z kožichu.)*

ŠTORKÁN: Všechno v pořádku, Hustolesi?

HUSTOLES: Všechno v pořádku, nic nového, personál je na svém místě.

ŠTORKÁN: *(Zjevně po probdělé noci, se zarudlýma očima, vratkým krokem jde k psacímu stolu a dopadne těžce do křesla.)*

HUSTOLES: *(S nevolí jej pozoruje, pak zamumlá.)* Že si už nedá pokoj, takovej starej chlap.

ŠTORKÁN: *(Ostře.)* Řekl jste něco?

HUSTOLES: Vůbec nic... tady není nic k říkání.

ŠTORKÁN: Proto. *(Přejede si několikrát oči dlaní a zahání spánek.)*

HUSTOLES: *(Stojí nad ním a kývá vyčítavě hlavou.)*

ŠTORKÁN: *(Po chvíli.)* Jíte rád bramborovou polévku, Hustolesi?

HUSTOLES: Rád, pane šéfe, beze všeho.

ŠTORKÁN: *(Zívne.)* Musí být hodně horká ta bramborová polévka... *(Zívne.)* Ale polévka z husích drůbků, to je něco delikátního...

HUSTOLES: Výtečná polévka, pane šéf.

³ Allgemeine Körperschwäche (něm.) – celková tělesná slabost. Pozn. red.

ŠTORKÁN: Ale upozorňuji vás, příteli, že husí polévka nesmí být s rýží, ale s kroupama, aby byla jasná... a v té tůni aby bylo vidět husí žaludek... tak si představuji husí polévku, můj milý... Pamatujte si to, příteli... (*Zamlaská.*) Je skutečně zajímavé, že mám právě dnes takovou chuť na polévku.

HUSTOLES: To jinak nejde, v tom vašem stavu...

ŠTORKÁN: (*Vzprímí se.*) Co tím míníte?

HUSTOLES: Nic tak zvláštního.

ŠTORKÁN: Počkat. Co jste mínil slovy „v tom vašem stavu“?

HUSTOLES: To je nějakýho rámusu, samý pátrání a vyptávání. Zase jste někde ponocoval a teď máte těžkou hlavu a myšlení na husí polévku. To máte z toho, že se nedržíte zpátky. V tom vašem věku všechno vyvádění přestává.

ŠTORKÁN: (*Zařve.*) Hustoles!

HUSTOLES: (*Přistoupí ke Štorkánovi.*) Posloužím, pane šéf?

ŠTORKÁN: (*Uchopí ho za klopy kabátu a lomcuje s ním.*) Co si to dovolujete, člověče? Kdepak jsem ponocoval? Copak jsem nějaký zhýralec? Já celé noci nespím a pořád myslím na to, aby se měl personál dobře, a on, uličník stará, dělá ze mne flamendra. – Hustoles, Hustoles... Nestydíte se, starého šéfa takhle urážet? (*Elegicky.*) Počkejte, počkejte, až já tu nebudu, špendlíčkem mě budete hrabat, ale už bude pozdě... Hustoles. Měl jsem dnes v noci důležitou konferenci. Co odpovíte, kdyby se vás někdo ptal?

HUSTOLES: (*Plačtivě.*) Že jste měl důležitou konferenci a nechte mě už bejt. Vy byste jednomu vyhnal duši z těla. Já to s vámi myslím dobře, ale vy jednomu užíráte věk...

ŠTORKÁN: Tak už mlčte.

HUSTOLES: Já už mlčím, ale vy si na mě pořád dovolujete.

ŠTORKÁN: Povídám: Mlčet.

HUSTOLES: Já vůbec nic neříkám. Tiše trpím a myslím si, kdyby si mě Pán Bůh radši vzal. Co já s vámi užiju?

ŠTORKÁN: *(Zařve.)* Můžete jít. Nechci vás vidět.

HUSTOLES: *(Jde.)* Nápodobně. Já beztoho jdu. *(U dveří se obrátí.)*
Tak tu polévku mám přinést?

ŠTORKÁN: Já od vás nic nechci.

HUSTOLES: Beze všeho přinesu, rád posloužím.

ŠTORKÁN: Nepotřebuji vaši polévku.

HUSTOLES: Nechcete, nechte tak. Vy jste nemlich jako to malý dítě.
Přinesu polévku, vy pojíte a opět nabudete ducha. Tak co?

ŠTORKÁN: Tak přineste...

HUSTOLES: Tak vida. Nemohlo to být bez mluvení? Víte, že já nemám řeči rád. *(Jde kanceláří vlevo do předsíně.)*

FERRY: Co je, Hustoles?

HUSTOLES: Měl dnes v noci důležitou konferenci. *(Odejde vlevo.)*

ŠTORKÁN: *(Složí hlavu do dlaní a setroá v strnulém klidu.)*

JULÍNEK: *(Vstane, jde ke kleci a pozoruje stehlíka. Po chvíli vyndá kostku cukru a dá ji mezi mřížky klece.)*

FERRY: *(Čte, obrací listy a obratně přehazuje párátko mezi zuby.)*

JARMILA: *(Dodělala manikúru, a jakmile se otevřou dveře, počne horlivě psát.)*

JULÍNEK: *(Potěšil se se stehlíkem a vrátí se opět k účetní knize.)*

ŠTORKÁN: *(Vzpamatuje se, protáhne se a zabručí.)* Do práce, hochu, do práce. *(Jde do kanceláře a zastaví se u Julínka.)* Hodně práce, co?

JULÍNEK: (*Neodpoví a horlivě píše.*)

ŠTORKÁN: Syn mi přijede.

JULÍNEK: (*Nevlídně.*) A co je? Přijede-li, bude tady. Kdybyste raději nezdržoval. Abyste věděl, vypadá to bídně. Salus na nás tlačí. Také Nigrinova směnka je splatná. Tím si hlavu nelámete, co?

ŠTORKÁN: Vy mi říkáte jenom nepříjemné věci. Abyste člověku řekl něco potěšitelného, to ne. (*Podívá se na klec a ukáže na ni.*) A tohle v kanceláři...

JULÍNEK: (*Výbojně.*) Co?

ŠTORKÁN: (*Změní tón.*) Máte tu hezky útulno. (*Váhavě.*) Ještě jsem neviděl v kanceláři klec s ptákem...

JULÍNEK: (*Zlostně.*) A kde ho mám mít? Doma mi ho nikdo neošetří a tak by ubohé, osamělé zvíře zašlo.

ŠTORKÁN: Já jen jako, že...

JULÍNEK: Tak proto.

ŠTORKÁN: (*S povzdechem přistoupí k Ferrymu. Ironicky.*) Zajímavá kniha, pane Strnadel?

FERRY: (*Přehodí párátko do druhého koutku úst.*) No, už jsem četl lepší detektivku.

ŠTORKÁN: Děláte také chyby, když nic neděláte?

FERRY: Dycinky.

ŠTORKÁN: Já bych myslil...

FERRY: V „Arizoně“ je ohromná žába, tu byste si měl očíhnout.

ŠTORKÁN: (*Se zájmem.*) Opravdu?

FERRY: Když vám to říkám, postava, oči, vlasy – ohromný, exteriér ohromnej, slečna jako víno, za podívání stojí.

ŠTORKÁN: Možná, že se tam zastavím. Ale snad byste nemusil...
(*Ukáže na knihu.*)

FERRY: Jo, abych nezapomněl, dnes půjdu dřív z kanceláře. Mne totiž v jednu sedmnáct jede vlak. Mám ve Špindlu s jistou dámou důležitou konferenci.

ŠTORKÁN: Nemohl byste to odložit? Ono totiž... je jaksi hodně práce...

FERRY: (*Rezolutně.*) Vyloučeno.

ŠTORKÁN: Když je to takové, pak ovšem. Není námitek, pakliže ovšem jste s prací ažur.

FERRY: (*Mávně rukou.*) Všechno se časem udělá, o to žádný strach.
(*Čte.*)

ŠTORKÁN: Syn mi přijede.

FERRY: Už jste to jednou řekl. Pořád s tím vaším synem. Nejsme na něj zvědaví.

ŠTORKÁN: Máte moc řečí, dejte si na mě pozor. Jednou mě přejde trpělivost a pak uvidíte.

FERRY: To jsem sám zvědav, co se stane, až se rozčilíte.

ŠTORKÁN: (*Podívá se na hodiny.*) Už budu mít čas na nádraží.
(*Vytratí se do šéfovny.*)

JARMILA: (*Soucitně.*) Neměl byste s ním tak mluvit, je to takový hodný člověk.

FERRY: Nebavěj nás, dámo.

HUSTOLES: (*Vejde zleva s polévkou, jde do šéfovny.*)

JULÍNEK: Kde vězíte, Hustoles, je čas na gábl.

HUSTOLES: Hned.

FERRY: Mrskněte sebou.

HUSTOLES: Za vteřinku. *(Vejde do šéfovny.)* Tady je polívčička, pane šéf. Ta vás postaví na nohy.

ŠTORKÁN: Hustoles.

HUSTOLES: *(Servíruje.)* Hned, hned najdu lžíci. – Ale ta je. *(Vyndá ze zásuvky lžíci.)*

ŠTORKÁN: Jak to víte?

HUSTOLES: Dali mi na ochutnání. Kdyby nebyla dobrá, tak jsem ji nevzal. V tom se přece vyznám. V roce šestnáctém jsem byl měsíc u kuchyně, a když pan major...

ŠTORKÁN: *(Jí.)* Dobrá je.

HUSTOLES: To bych řekl.

ŠTORKÁN: Trochu horká.

HUSTOLES: Foukat.

ŠTORKÁN: Spěchám na nádraží. Syn přijede.

HUSTOLES: Sapristi. A neměl bych jet s vámi?

ŠTORKÁN: K čemu?

HUSTOLES: Nu, chtěl bych hned z počátku být při tom, aby se nestala chyba. Vlastní otec je vždycky zaslepen láskou. Takový hoch potřebuje pevnou ruku.

ŠTORKÁN: Jiříček byl vždycky...

HUSTOLES: Já vím, to známe. Každý otec si myslí, že jeho husy jsou labutě. Ale dejme tomu, že byste měl pravdu. Přece se může zkazit, ne? A proto je třeba mít oči jako ostříž a ruku jako kat. A to já taky mám. Jen mně musíte dát plnou moc, jak se říká, a já už tu ruku přiložím. Jiříčku, těš se, tady něco zažiješ, ale za to z tebe něco bude.

ŠTORKÁN: Už je čas.

HUSTOLES: Už jste moh být dávno venku, ostatně to není kraj světa.

ŠTORKÁN: Kožich.

HUSTOLES: (*Pomáhá Štorkánovi do kožichu.*) Tak ho šťastně přiveďte, kloučka, a připravte na to, že tu bude mít vojnu jako řemen, ale že z něho něco uděláme.

ŠTORKÁN: Sbohem. (*Odchází.*)

HUSTOLES: Spánembohem. (*Sbírá nádobí.*)

ŠTORKÁN: (*V kanceláři.*) Jdu na nádraží synovi naproti, doufám, že zastihnu po mém návratu všechno v pořádku. (*Odejde vlevo, provází ho mrzuté bručení pánského personálu.*)

JULÍNEK: Hustoles!

FERRY: (*Po chvíli –*) Hustoles!

HUSTOLES: Hustoles... jako bych nevěděl, jak se jmenuji. (*Jde s nádobím do kanceláře.*)

JULÍNEK: (*Vřeští.*) Hustoles!

HUSTOLES: Vždyť už jdu... to je pořád nějakýho kvalu... Co je?

JULÍNEK: Přineste mi jogurt.

FERRY: Mně skleničku fernet-branky.

JARMILA: A mně párek.

HUSTOLES: (*Posupně se zachechtá.*) Podívejme se, co byste všechno nechtěli... každý si přeje něco jinýho. Proč to nemá být všechno stejný? Přinesu vám každému párek, nacpete se a dejte jednomu pokoj.

JULÍNEK: Já nechci párek, protože jsem vegetarián.

HUSTOLES: To je vaše vina, a ne moje; buďte jako jiný lidi a bude všechno v pořádku. Jste vegetarián proto, abyste jednomu

dělal naschvály. Mrzí vás, že uzenářství je na té straně, co je náš obchod. Schválně jste se dal na tu svou víru, abych se musil štrapicírovat přes ulici. Vám, slečno, rád ten páreček přinesu. Beztoho jste taková churá. Musíte hodně jíst, abyste se nám spravila, ale těm pořád posluhovat nebudu.

JULÍNEK: *(Zaječí.)* Á to bych se na to podíval.

HUSTOLES: Mějte uznání, pane Julínek, vy chcete ode mne nemožný věci. Heleďte se: uzenářství je hned po ruce, jak vyjdu z domu. Dobře. Ale kde dostanu jogurt? Mlékárna je naproti. To bych musel přes ulici. Aha! Chápete? A o tý fernet-brance není vůbec řeč. Já se kvůli panu inženýrovi budu namáhat k lahůdkáři, kterej je odtud lán světa. Podle vás bych se musel rozdělit na tři kusy, abych to všechno pořídil. A ruce mám jenom dvě. Kdo tomu nerozumí, je u mne makovec a nic jinýho.

JULÍNEK: Tak jděte dvakrát.

HUSTOLES: V tý zimě?

JULÍNEK: Zde máte na jogurt.

JARMILA: Tady na párek, pane Hustoles.

HUSTOLES: *(Přijímá peníze.)* Jako by byl člověk automat, hodí mu korunu a už aby lítal jogurt – párek –

FERRY: A tady na fernetku.

HUSTOLES: To jsem si ve válce nikdy nepomyslel, že za moje věrné služby...

FERRY: Tak už jděte...

HUSTOLES: Na mou duši, že to bylo pohodlnější v zákopech. Tohle na starý kolena... *(Odejde vlevo.)*

(Chvilí je klid, přerušovaný klepotem psacího stroje. V šéfovně zazvoní telefon. Zvonění se opakuje v intervalech.)

JULÍNEK: Telefon.

FERRY: Telefon.

JARMILA: To je věc pana šéfa nebo Hustolesa.

JULÍNEK: Zastupuji šéfa, ale ne Hustolesa.

FERRY: Já žádného. Ale vy, slečno...

JARMILA: Já Hustolesa, ne? Budiž, ale přece ne pana šéfa?

JULÍNEK: Jen jděte, slečno.

JARMILA: *(Vstane.)* Ale ne sama. Kdyby se něco – nemohlo najít, bylo by to na mne. Ať tam jde se mnou pan inženýr.

FERRY: Mne nepřevežete, slečno. Zásadně nechodím s děvčaty do oddělených místností, jen v baru. Ať jde s vámi pan účetní, ten není nebezpečný.

JULÍNEK: Poslyšte, tenhle tón si v kanceláři zakazují. Nařídím-li, půjdete k telefonu vy.

FERRY: Takovejch jsme už viděli. Ale jestli vám to udělá radost, tak tam půjdeme spolu.

JULÍNEK: Takové žerty nemám rád. To zvonění mně jde na nervy. Pojd'te. *(Jde do šéfovy, Ferry a Jarmila za ním. U telefonu.)* Prosím.

FERRY: Až po vás.

JULÍNEK: *(Zvedne sluchátko.)* Haló. – Haló, haló. – Nic.

FERRY: Že jsme se zbytečně honili. *(Odejde ke svému stolku a dá se do čtení.)*

JULÍNEK: Haló. *(Zavěsí.)* Nějaký netrpělivý člověk.

JARMILA: Ano, pane účetní.

JULÍNEK: Nuže, do práce. *(Odejde k svému stolku.)*

JARMILA: *(Rovněž. Dá se do práce.)*

(Pauza. Jarmila klepe na stroji, Ferry si zapálil cigaretu a dá se do čtení, Julínek pozorně píše cifry a stehlík v kleci cvrliká.)

JIŘÍ: *(Otevřel prudce dveře předsíně, stane na prahu, svraští nos a čichá nespokojeně kouř. Pak postoupí a vybuchne.)* Jsem Štorkán mladší.

JULÍNEK: *(Vstane a ukloní se.)* Účetní Julínek.

JARMILA: *(Vstane a ukloní se.)* Kredbová.

FERRY: *(Hlavu opřenu o dlaň, pokuřuje cigaretu, líně vzhledne k Jiřímu.)*
Nás těší.

JIŘÍ: *(Změří si Ferryho.)* Kdo jste?

FERRY: *(Dá si ruce za hlavu a protáhne se.)* Jsem nějaký Ferry Strnadel. Kandidát inženýrství. A vy jste syn našeho starýho, ne? Hned jsem to poznal.

JIŘÍ: *(Obrátí se k Jarmile.)* Slečno, pište!

JARMILA: *(Usedne a píše.)*

JIŘÍ: Pan Ing. C. Ferry Strnadel, zde. Na vaši žádost propouštím vás okamžitě ze služby. *(Podepíše dopis.)* Doručte, slečno, dopis adresátovi!

JARMILA: *(Dá dopis Ferrymu.)*

FERRY: *(Vezme nejistě dopis.)* No ne... Děláte si legraci, jo?

JIŘÍ: *(Suše.)* Můžete jít.

FERRY: To byste mě vážně otrávil...

JIŘÍ: *(Otevře dveře a zařve.)* Ven.

FERRY: *(Schlíple, couvá ke dveřím a skuhrá.)* Tohle se tak nenechá, víte, pane? To se řekne tatínkovi, on vám to vykreslí, budete koukat...

JIRÍ: Už ať vás tu nevidím.

FERRY: *(Zmizí.)*

JIRÍ: *(Přechází prudce po kanceláři.)* Ukáži, jak si představuji pořádek ve svém závodě. Netrpím žádnou nekázeň. Kdo mne přivede z míry, ten bude litovat. *(Stane před klecí.)* A co je tohle?

JULÍNEK: *(Koktá.)* To je Ma-Matýsek...

JIRÍ: Tak to je Matýsek. *(Prohlíží fotografie, pohledy a diplom na stěně. Ironicky.)* Máte to tady útulné. Zátíší v kanceláři, opravdu moc hezké. Náramně se mi to líbí.

JULÍNEK: *(Třese se na celém těle a koktá.)* Pane... prosím za prominutí... Mám malý, nevlídný byt... Jsem osamělý člověk, pane... Můj domov je v kanceláři... Já nikoho nemám...

JIRÍ: *(Mírně.)* Já vás chápu, pane Julínku, ale uznáte, že to nemohu trpět. Očekávám, že si ty věci odnesete.

JULÍNEK: *(Chvatně.)* Ano, prosím.

JIRÍ: *(Obrátí se k Jarmile.)* Nemám rád, když můj personál má nalakované nehty. Doufám, slečno, že to vezmete na vědomí. *(Odejde do šéfovny.)*

JULÍNEK S JARMILOU: *(Vymění si zděšené pohledy a dají se zuřivě do práce.)*

JIRÍ: *(Vešel do šéfovny, odloží kabát a klobouk, rozhlédne se, pak se usadí u stolu. Prohlíží jakési spisy a vrtí nespokojeně hlavou. Najde mezi papíry účet. Strne a pak podle účtu vytočí číslo.)* Haló. Zde firma Štorkán. – Central bar? – Mohu mluvit s panem ředitelem? – Počkám. – Poklona. Zde Štorkán. – Ne, ne, Štorkán mladší. – Ano. – A je to jediný nezaplacený účet? – Tak? Skoro denní host? – To věřím, že nespěcháte. – Staré účty budou zaplacený, ale nový ode dneška ani jeden; račte to vzít na

vědomí. Při tom ještě podotýkám, že ceny jsou horentní a jistě v žádném poměru s poskytnutým požitkem. – Děkuji, příliš laskav. A zapamatujte si mé prohlášení. Má úcta. (Zavěsí.)

ŠTORKÁN: (*Zapocen a udýchán vběhne zleva.*)

JULÍNEK: Pan syn přijel. (*Ukáže na šéfovnu.*)

ŠTORKÁN: Už je zde? Minuli jsme se. (*Cestou srovná své hodinky s hodinami v kanceláři.*) No jo. (*Vejde do šéfovny.*)

JIRÍ: (*Vstane a řekne klidně.*) Buďte zdrav, tatínku.

ŠTORKÁN: (*Stane, zvlhnou mu oči a radostně.*) Jirko, ty kluku špatná. Tolik jsem se na tebe těšil...

JIRÍ: Já také, otče. (*Dá se obejmouti. Pak odstoupí a zadívá se zkoumavě na Štorkána.*) Dobře vypadáte, tatínku.

ŠTORKÁN: Copak o to... Byl jsem na nádraží, ale minuli jsme se. Nevím, jak je to možné, ale hodiny v kanceláři jdou o hodinu později.

JIRÍ: Ode dneška půjdou správně. – Za vaší nepřítomnosti učinil jsem jakési technické opatření. Doufám, že je schválíte.

ŠTORKÁN: Jaké to bylo technické opatření?

JIRÍ: Vyhodil jsem na hodinu tu figuru... toho pána v pletené vestě...

ŠTORKÁN: (*Radostně.*) Á, mladého Strnadela. Ovšem, schvaluje se.

JIRÍ: Nějak se mi nechtěl líbit.

ŠTORKÁN: Ovšem, ovšem... Ha ha, to je výborné... Tak jsme se toho mladíka zbavili... A jak's to provedl?

JIRÍ: Docela jednoduše. Řekl jsem mu, aby šel, a on šel.

ŠTORKÁN: Zajímavé. Už jsem se několikrát chystal, že mu dám

výpověď. Byl mně protivný jako daně, ale to je zvláštní...
Vždycky jsem řekl něco jiného, než jsem chtěl. Já neumím
lidi vyhazovat. Nemám to srdce.

JIŘÍ: A to já zas rád.

ŠTORKÁN: *(Po chvíli přemýšlení.)* Snad jsi ho neměl dávat pryč...
třeba by si dal říci. Kde má ten mladý člověk dneska hledat
místo? Je nutno uvážit nynější hospodářskou tíseň...

JIŘÍ: Snad vám ho není líto, otče?

ŠTORKÁN: Líto... že by líto, to zrovna ne, ale bolí mi nad ním
srdce.

JIŘÍ: Jsou tu potřebnější a zdatnější než on, kteří chodí bez práce.

ŠTORKÁN: Pravda... pravda, bez chleba nezůstane. Má bohatého
tatínka. Ten nedělá nic jiného, než stíhá kupony. Ale přece
jenom...

JIŘÍ: *(Neodpoví, nasadí si brýle a zabere se do papírů.)* Chtěl bych si
s vámi, tatínku, pohovořit o obchodních věcech.

ŠTORKÁN: Výborně. Ale snad to nemusí být hned, sotva jsi přijel.
Udělal jsem si předem program. Teď půjdeme na gáblíček...

JIŘÍ: Dopoledne nic nejím. Musím zachovávat přísnou
životosprávu. Žaludek mi nevaří.

ŠTORKÁN: Žaludek mu nevaří, kdo to jakživ slyšel. Kdo umí
dobře jíst, je spravedlivý člověk.

JIŘÍ: Když hodně jím, trápí mě žába a bolí mne hlava.

ŠTORKÁN: Hlava nebolí z jídla, ale z pýchy. Pyšní lidé a samolibí
samotáři pohrdají božím darem, a to je hřích. Žaludeční
neduhy vznikají z přepjaté a hrdé mysli, to je statisticky
dokázáno. Pak jsem myslel, že půjdem k nám, dopoledne si
odpočineš, zařídíš své věci; pak na večeříčku a nakonec

někam do baru.

JIRÍ: Utrácet peníze.

ŠTORKÁN: Jaké utrácení? Co já už utratím? Já žiji tak skromně, že se každý diví. V baru je dnes nový program, pěkná hudba a bude se nám dobře uvažovat o obchodních starostech. Schází se tam prvotřídní společnost, bardámy jsou tam velmi slušné a z dobrých rodin.

JIRÍ: Hm.

ŠTORKÁN: Musím tě trochu oblomit a vychovat, abych se nemusil stydět před lidmi.

JIRÍ: Nerad bych se, tatínku, styděl já. *(Ukáže na účet.)* Návštěvy v baru vedou ke zkáze. Takový účet za jediný večer.

ŠTORKÁN: To – to byla náhoda... společnost – to není vždycky... Hm, to ti byla společnost. Anekdoty jen přšely a jaké. Jedna byla zvlášť – počkej, tu ti musím – to se nasměješ. Přijel domů obchodní cestující a našel u své ženy – *(Podívá se opatrně na dveře, pak se nakloní k synovi a šeptá mu do ucha anekdotu. Když skončí, hlasitě se rozchechtá.)* Dobré, co?

JIRÍ: *(Zamračí se pak upjatě.)* Co to bylo, tatínku?

ŠTORKÁN: To byla anekdota. *(Rýpne ho.)* Tak se směj!

JIRÍ: Co bych se smál? Anekdota je anekdota. Raději mi vysvětlete tuto upomínku. Což firma Štorkán přesně neplatí?

ŠTORKÁN: Kterou? *(Přisedne k němu a prohlíží dopis. Pak spolu prohlíží jiné listiny.)*

HUSTOLES: *(Vejde zleva.)* Tak už jsem tady. Nesu páreček, houstičku, jogurt a fernet-branku. Všechno, všecinko jsem pořídil, na nic jsem nezapomněl.

JULÍNEK: Pssst.

HUSTOIES: Co je?

JULÍNEK: (*Ukáže na šéfovnu.*) Už je tu; přijel.

HUSTOLES: Kdo? (*Rozdá přesnídávky.*)

JULÍNEK: No, mladý pan šéf.

HUSTOLES: (*Zajásá.*) A jejej. Tak náš mladej přijel. To mám radost. Musím se na něj podívat, abych věděl, co je zač. (*Žene se do šéfovny.*)

JULÍNEK: (*Marně se snaží ho zadržet.*) Poslyšte, Hustolesi...

HUSTOLES: (*Vrazí do šéfovny a hlaholí.*) Tak jsme tedy přijeli... no, vítám vás pěkně.

JIŘÍ: (*Sejme brýle a mrazivě pohlédne na Hustolesa.*) A?

HUSTOLES: Máte velkého syna. Je radost, ale je také starost s dospívajícím synem.

JIŘÍ: (*Náhle zařve.*) Kdo jste?

HUSTOLES: (*Mimoděk vypne prsa, srazí paty a hlásí.*) Jsem zdejší zřízenec Hustoles. Dlouhý léta vedeme s panem otcem závod ve svornosti a v lásce.

JIŘÍ: (*Vyskočí, obchází Hustolesa, měří si ho od hlavy až k patě. Pak tiše a skřípavě.*) Tak vy jste Hustoles... Vy si tedy myslíte, že můžete vejít do mé místnosti bez zaklepání a kdykoli se vám zachce... (*Zaburácí.*) Zakazuji si takové způsoby. Netpím. Neslýcháno.

ŠTORKÁN: Ale to on jen...

JIŘÍ: (*Neovímne si Štorkána.*) Já do vás vjedu. Naučím vás bázni. Stůjte rovně, když s vámi mluvím.

HUSTOLES: (*Napřímí se.*) Já, prosím, vím, co to je...

JIŘÍ: Ticho. Mluvte, až budete tázán. A teď ven. Ať vás už nevidím.

HUSTOLES: *(Všecek říční vypadne z kanceláře.)*

ŠTORKÁN: Ale Jiří...

JIŘÍ: Pokračujme. *(Usedne, nasadí brýle a prohlíží se Štorkánem listiny.)*

HUSTOLES: To není člověk, to je nemlich jak ten zuřivej tygr. *(Utírá si pot z čela.)* Já tam vstoupím jako by nic, chci si s ním promluvit od srdce k srdci, jak se máte, co děláte, a on zatím... *(Náhle s rozkoší.)* Ten zařval. Jak ten umí řvát, to se tak lehko nenajde. Hlas má jako zvon. Jako nás hejtman Sálingr. Ten taky... Začne tak tichounce, jakoby nic, a najednou... Nemlich tak mi vynadal dne sedmého října v roce šestnáctém v zákopech poblíže města Kovelu. Uf! *(Otřese se.)* Jsem z toho celej smrtelnej. – Safra, hodiny. To by byl fofr. *(Posune hodiny o hodinu vpřed.)* Panečku, teď je po zimním čase.

JIŘÍ: A doklad?

ŠTORKÁN: Ten bude mít účetní. *(Jde do kanceláře.)* Pane Julínku, máte odpověď od firmy Paleček a spol.?

JULÍNEK: Hned, pane šéfe.

ŠTORKÁN: *(Podívá se na hodiny a vzpomene si.)* A co je to tady s těmi hodinami?

HUSTOLES: Co by bylo?

ŠTORKÁN: Jdou o hodinu později.

HUSTOLES: Ani bych neřekl.

ŠTORKÁN: Teď je přece půl jedenácté.

HUSTOLES: Na chlup.

ŠTORKÁN: *(Podívá se na hodiny.)* Na mou duši.

HUSTOLES: To je tak, když je někdo na flámku a vidí o hodinu míň.

ŠTORKÁN: Pst.

HUSTOLES: Já vím, pst. (*Ukáže na šéfovnou.*)

JULÍNEK: Zde, pane šéfe. (*Dává Štorkánovi dopis.*)

ŠTORKÁN: Děkuji. (*Odejde do šéfovny.*)

HUSTOLES: Tobě teď taky přejde smích.

ŠTORKÁN: Zde je doklad. (*Usedne k Jiřímu.*)

HUSTOLES: Ale kde je ten chlapec? Kam se poděl pan inženýr?

JULÍNEK: (*Pohodí hlavou směrem k šéfovně.*) Pan Strnadel přišel k zrušení.

HUSTOLES: (*Pochopí.*) Aha. – Ale co bude s tou fernet-brankou? Zůstala tu, chudáček, jako ten obecní sirotek. Piji na světlou památku pana inženýra Strnadela. (*Převrátí skleničku a otřese se.*) Brr. Ta je. (*Sedne si a vrtí hlavou.*) V roce šestnáctým dostal jsem nevinně vynadáno a teď zase. To už je úděl člověka. (*Po chvíli.*) Ten umí řvát. To je dar od Pána Boha. Jsem z toho celej decimovanej.

JULÍNEK: Přijdou věci horší předcházejících.

HUSTOLES: Ba, ba. Ten nám udělá nohy. Bude vojna.

JIRÍ: Ty má také účetní?

ŠTORKÁN: Ano, ale snad zítra...

HUSTOLES: (*Počne si zpívat.*) Smutné časy nastávají, bude vojna...

JIRÍ: To se dá vyřídit hned. (*Vstane a jde do kanceláře. Jakmile otevře dveře, Hustoles rázem zmlkne, usedne a dodá suše.*) Bude.

OPONA

DRUHÉ DĚJSTVÍ

Pokoj u Štorkánů. V levé stěně dvoje dveře, první do pokoje Štorkána staršího, druhé do pokoje Jiřího. Vpravo vchod do předsíně. Uprostřed okno. (Štorkán a Jiří sedí u stolu.)

HOSPODYNĚ KRISTINA: *(Přináší černou kávu a sklízí ze stolu. Odejde s nádobím vpravo.)*

JIŘÍ: Oběd byl dobrý. *(Pije černou kávu.)*

ŠTORKÁN: Ušel. Nemohu si na to doma zvyknout. V restauraci to bylo lepší. Tady jsi odkázán na to, co ukuchtí taková osoba, kterou jsi sem nasadil. V hospodě sis vybral, na cos měl právě chuť.

JIŘÍ: Ale doma je poctivé jídlo, kdežto v hospodě bůhví co do toho dají.

ŠTORKÁN: A pak je to tam veselejší; hodně lidí a tady se musí člověk dívat jen na tu starou mumii.

JIŘÍ: Mladá neumí tak vařit. V hospodě je draho; musí se šetřit.

ŠTORKÁN: Ale obchodník má chodit mezi lidmi, dělat si známosti...

JIŘÍ: Hospodské známosti za nic nestojí, odtamtud nic dobrého nevzejde. A jak říkám, musí se šetřit. Byl nejvyšší čas, že jsem přijel. Budu rád, když vytáhnu naši firmu z dluhů.

ŠTORKÁN: Tak zlé to není, aby nemohl člověk zajít ani do hospody.

JIŘÍ: Ale mnoho do toho nescházelo.

KRISTINA: *(Vejde zprava a sklízí ze stolu.)*

ŠTORKÁN: Umíš hrát karty? Dali bychom si cinkanou bulku ve dvou.

JIŘÍ: Karty nehraju. Je to marná zábava. Šachy bych si zahrál.

KRISTINA: *(Odejde s nádobím vpravo.)*

ŠTORKÁN: Dej pokoj s šachy. Jaká je to hra, když se při tom nevidí peníze.

JIŘÍ: *(Pokrčí rameny a čte noviny.)*

ŠTORKÁN: *(Zívá. V předsíni se ozve zvonek.)*

KRISTINA: *(Po chvíli vejde.)* Přišla návštěva. Dvě dámy.

ŠTORKÁN: *(Ožije.)* Ať jdou dál.

(Valerie s Kamilkou vejdou zprava. Teta Valerie je tlustoučká dáma se staromódním kulatým kloboukem. Kamilka je dívka s rybíma očima a kyselým obličejem.)

ŠTORKÁN: *(Jde jim srdečně vstříc.)* Vítám tě, Valerie, i tebe, Kamilko.

JIŘÍ: *(Sejme brýle a změří příchozí studeným pohledem, aniž by změnil polohu v křesle.)*

VALERIE: Lidičky, to jsem ráda, že jsem zasejc mezi svejma.
(Herdou postrčí Kamilku.) Kamilko, polib se s bratránkem!

ŠTORKÁN: *(Volá ze dveří vpravo.)* Kávu!

KAMILKA: *(Pokročí k Jiřímu.)*

JIŘÍ: *(Obrátí se a podá jí svisle ruku.)*

VALERIE: No, co se říká, Kamilko?

KAMILKA: Měl jste dobrou cestu, bratránku?

JIŘÍ: Ušlo to.

KAMILKA: Jste zdrav, bratránku?

JIŘÍ: Ujde to.

VALERIE: To je hlavní věc. *(Usadí se s Kamilkou u stolu.)*

JIRÍ: (*Čte dál.*)

VALERIE: Bože, bože – Jak je tomu dávno, co jsme zde byly, nevíš, Adolfe?

ŠTORKÁN: Již se nepamatuji.

VALERIE: Počkej, hned ti povím. Naposledy jsme tu byly, když spadl ten barák na Poříčí.

KAMILKA: To není pravda, maminko, byly jsme u strýčka, když nám holka pocínila stóru⁴ borůvkovou zavařeninou.

VALERIE: Jdi, ty chytrá! To se stalo dávno před tím, když nám ukradli prádlo na půdě, chceš-li něco vědět.

KAMILKA: Ale, maminko, vy si to pletete...

VALERIE: Mlč a nepovídej! Já vím, co mluvím.

ŠTORKÁN: Na tom nezáleží, hlavní je, že jste tady.

VALERIE: Tak jest!

KRISTINA: (*Přinese kávu a zákusky a odejde.*)

ŠTORKÁN: Tak, prosím, trochu kávy!

VALERIE: To nemuselo být. (*Nalévá sobě a Kamilce. Obě se dají do jídla. Pauza. Po chvíli šfouchne Valerie Kamilku.*) Mluv něco!

KAMILKA: Co mám mluvit?

VALERIE: Něco povídej a neseď tu jako pecka. Bud' společenská. Ať se jeden nemusí za tebe stydět.

KAMILKA: Já nevím, co pořád proti mně máte.

VALERIE: Bože, to je svízel s děckem! Pořád jí huba jede. Chvilku nemlčí.

⁴ Stahovací záclona přes celé okno. Pozn. red.

KAMILKA: Jednou vám mlčím, po druhé zas moc mluvím, nechte mě být, jo?

JIŘÍ: (*Složí noviny a vstane.*) Musím do kanceláře.

VALERIE: V neděli?

JIŘÍ: Je mnoho práce.

VALERIE: Nechoď ještě, mám pro tebe slovíčko. (*Po chvíli.*) Chtěla bych vědět... jestli jako... nebo ne... já nevím, jak bych to řekla...

JIŘÍ: Nuže?

VALERIE: Řekou to rovnou, jak si to myslím. Měl by sis vzít tadyhle Kamilku.

JIŘÍ: Proč bych si měl vzít Kamilku?

VALERIE: Proč? Proto! Přece nebudeš pořád chodit svobodnej.

JIŘÍ: Jak to?

VALERIE: Jseš už dost velkej klacek a Kamilka má taky svůj čas. Když si ji nevezme vlastní, kdo si ji má vzít? Dneska se ženiši nerodí.

ŠTORKÁN: (*Se smíchem, škodolibě.*) Opravdu, proč by sis nevzal Kamilku?

JIŘÍ: Dejte pokoj, tatínku!

VALERIE: Vidiš, tatínek má z toho lepší pojem než ty... Kamilka je dívka vzdělaná, dobrosrdečná a milá, jaká se dneska nenajde. Bez krejcaru také není. Ona je tak hodná, že by za tebe dejchala. A potom, jak ona umí vařit! Ta ti bude podstrojovat, až budeš tlustej jako měch. S omastkem se u nás nešetří.

JIŘÍ: Já masné nerad. Já mám slabý žaludek.

VALERIE: Tak ti udělá všechno dietně. Hlavní věc je svornost.
Budeš s ní žít jako v ráji.

JIŘÍ: *(Rozlícen.)* Ale já se nechci ženit!

VALERIE: *(Jedovatě.)* Tak, takovej teda jseš! No, dobře! Já jsem tě, kluku, téměř rukama převinovala, dávala jsem ti dudlíka a ty ses mi takhle odsloužil! To je potom to poděkování! Kamilko, půjdeme! Nebudu tady ani minutu. Aspoň se vidí, jaký jsou. *(Na odchodu zahrozí Jiřímu.)* Počkej, ty budeš litovat, ale až bude pozdě. Pro cizího uděláte všechno, pro vlastního nic. Dneska jsme tu byly naposled. To vám přísahám. Pojd'! *(Odejde s Kamilkou vpravo.)*

ŠTORKÁN: *(Rozesměje se.)*

JIŘÍ: Nesmějte se, tatínku!

ŠTORKÁN: Copak se směju? Já se nesměju, já jsem smutný. Tak jsem se těšil, že bude veselka a najednou nic.

JIŘÍ: Tati!

HUSTOLES: *(Vejde, jakési spisy v ruce. Srazí paty.)* Poslušně hlásím, že jsem tady. Spisy od pana účetního nesu.

JIŘÍ: Dobře. Dejte mi je.

HUSTOLES: Dle rozkazu! *(Dává mu spisy.)*

JIŘÍ: *(Odejde do svého pokoje.)*

ŠTORKÁN: Dobře, že jste přišel.

HUSTOLES: Něco se sběhlo?

ŠTORKÁN: Nic, ale hodíme si bulku.

HUSTOLES: Beze všeho. Jen jestli to bude dědkovi vhod.

ŠTORKÁN: Komu?

HUSTOLES: Dědkovi.

ŠTORKÁN: Kdo je dědek? *(Nalévá si v pozadí dvě sklenky likéru a rázem je vypije.)*

HUSTOLES: Pan syn, mladý pan šéf.

ŠTORKÁN: Ten je ostrý, co?

HUSTOLES: Nemohu vědět, neokusil jsem.

ŠTORKÁN: Myslím syna.

HUSTOLES: A já zas likérek.

ŠTORKÁN: *(Nalije a podá Hustolesovi.)* Tak okuste.

HUSTOLES: Na zdraví. *(Vypije.)* Panečku, ostrý! Mně to nevadí, já jsem zvyklý z vojny, ale vy...

ŠTORKÁN: Já – a takováhle vodička?

HUSTOLES: Myslím náš starý. *(Ukáže na Jiřího pokoj.)* Pane Adolf, pane Adolf, musíte se sebrat, flámky omezit; s tím nejsou žerty – s dědkem. Abysme dobře vycházeli.

ŠTORKÁN: Tak dávám. *(Přinesl karty, usedne u stolu a rozdává.)*

HUSTOLES: *(Přisedne. Hraje.)*

ŠTORKÁN: *(Prozpěvuje si při tom.)* Stáří přichází kvapem vstříc, mladí se nesejdem víc...

HUSTOLES: To je marný. Copak je to platný.

JIŘÍ: *(Vejde.)* Nechte toho teď, tatínku. Hustoles, čekejte v kuchyni.

HUSTOLES: *(Vymrští se.)* Dle rozkazu. *(Odejde vpravo.)*

JIŘÍ: Zatím co jsem byl včera v Plzni, prezentoval jistý pán směnku na 30 tisíc.

ŠTORKÁN: *(Zamumlá.)* Aha, já už vím...

JIŘÍ: Na takovou sumu!

ŠTORKÁN: Že by byla už splatná? To to uteklo!

JIRÍ: Zajímalo by mne, nač jste ty peníze potřeboval.

ŠTORKÁN: Tomu ty, hochu, nerozumíš. Jsou všelijaké společenské závazky... potřebujeme se reprezentovat... nač se pouštět do podrobností. Jsou okolnosti, o nichž se nebudeme šířit.

JIRÍ: (*Přechází pokojem.*) Tatínku, vy jste náramně lehkomyšlný. Nevím, co s vámi mám počít.

ŠTORKÁN: Jsou ještě horší, než jsem já.

JIRÍ: To není pravda. Nikdo nemá tak lehkomyšlného otce. Ať se podívám, kam chci, všude mají z tatínka radost, jenom já s vámi zkouším.

ŠTORKÁN: Přeháníš, Jiříčku...

JIRÍ: Nestydíte se obracet k lichvářům? Nechápete, že tím podkopáváte pověst firmy?

ŠTORKÁN: Pan Práda není lichvář. Je laskavý a pozorný pán...

JIRÍ: Já vím, ale ten laskavý pán se nestydí brát dvanáct set procent. Tatínku, tatínku, děláte mi velké starosti.

ŠTORKÁN: Tak už dost, Jiříčku! Provinil jsem se a tys mi to řekl, jak se patří. Já už to víckrát neudělám.

JIRÍ: Čestné slovo.

ŠTORKÁN: Tady máš mou ruku. To víš, když já něco slíbím...

KRISTINA: (*Vejde zprava.*)

JIRÍ: Co je?

KRISTINA: Prosila bych, milostpane, kdyby mi líbili dát zítra odpoledne aus...

JIRÍ: Za prvé nejsem milostpán, už jsem vám to jednou řekl, za druhé se neříká aus, ale dovolená, a za třetí k čemu si

potřebujete vyjít?

KRISTINA: Chodím už v posledním klobouku, tak jsem si řekla: co, koupíš si klobouk...

JIŘÍ: Nikam se nepůjde, doma se zůstane!

KRISTINA: Když ale já... k čemu vypadám? Abych se styděla s takovou hučkou mezi lidi.

JIŘÍ: Nikam se nepůjde a klobouk vám koupím sám. Kolik chcete obětovat?

KRISTINA: Já nechci nic zvláštního. Asi tak sto padesát korun. Ten starej si dám předělat a pro doma bude dobrej.

JIŘÍ: Budete mít klobouk!

KRISTINA: Ale já bych chtěla...

JIŘÍ: Už jsem řekl!

KRISTINA: (*Odejde vpravo.*)

ŠTORKÁN: (*Směje se.*) Ty taky rozumíš ženským kloboukům?

JIŘÍ: Rozumím všemu. Ženské, jak vstoupí do krámu, neudrží krejcar. Já znám cenu peněz a cenu zboží.

ŠTORKÁN: Jsi podivín a výstředník. Takového jsem ještě neviděl.

JIŘÍ: Je lépe být podivínem než marnotratníkem, člověkem, který se prodává lichvářům do otroctví. Proč máme tolik zkoušet? Proč právě já mám mít takového otce? Zač mám být trestán? Ať se podívám, kam chci, všude mají otce úctyhodného, spravedlivého, který jde ve všem příkladem napřed. Jsou tatínkové, kteří jsou ozdobou každé domácnosti. Nepijí, neponocují, za děvčaty se netočí a nemají pochybné kamarády.

ŠTORKÁN: Děláš ze mne bůhví jakého nezbedu, a já zatím dávno nejsem ten, co jsem býval. Někde je to ještě horší.

JIŘÍ: Tatínku, tatínku, z vás do smrti nic nebude, budete-li si takto počínat. Máte mít pevný životní program, cílevědomá práce má být vaší zásadou. Hlavu vzhůru a počněte nový život! Poznáte rozkoš odříkání a přísných životních pravidel. Slibte mi, že nastoupíte cestu ctností!

ŠTORKÁN: *(Slavnostně.)* Tady je moje ruka, co bylo, už není. Uvidíš, že budeš mít ze mne radost. Ani mne nepoznáš.

JIŘÍ: *(Stiskne mu ruku.)* To rád slyším, tatínku. Doufám, že vaše předsevzetí je pevné.

ŠTORKÁN: Jako skála, jako žula! *(Zamne si ruce.)* Už nyní cítím rozkoš odříkání. Bude to znamenité. Jímá mne hnus, vzpomenu-li si na svůj pustý život. Ovšem jsem člověk poněkud slabé povahy a neměl jsem v nikom oporu. Svět mne zkazil. Ale já budu čelit tomu hříšnému světu... *(Kouří a zamyšleně sleduje kouř doutníku.)*

JIŘÍ: *(Vstane, vytáhne ze skříně knihu, sedne si a počne v ní listovat.)*

ŠTORKÁN: *(Po chvíli –)* My bychom to jako měli oslavit...

JIŘÍ: Co bychom měli oslavit?

ŠTORKÁN: Že jsme počali nový život. Zajdem si někam, kde je veselo, a tam utvrdíme svoje předsevzetí.

JIŘÍ: Nikam se nepůjde, nový život se začne zde.

ŠTORKÁN: Když ono... tady je jaksi nudno.

JIŘÍ: Tak vám budu předčítat z knihy, aby vám ušel čas.

ŠTORKÁN: To není ono.

JIŘÍ: Nejlepší zábava je ušlechtilá četba. Hezky si sedněte a já budu číst.

ŠTORKÁN: *(Váhavě a zamračeně se posadí.)*

JIŘÍ: *(Čte.)* Ve zdraví spatřuje Angličan základ štěstí a spokojenosti,

a proto neopomíná posilovati své tělo podle rozumných zásad. Dobře a vydatně se živí a utužuje své tělo na suché zemi, ve vodě i na vodě. Odívá se proslulými látkami vlněnými a chodí v obuvi...

ŠTORKÁN: Přece jenom, nebylo by to špatné někam zajít. Vím o jedné takové místnosti, kde je vždycky veselo.

JIŘÍ: *(Pokračuje v četbě.)* Ve svatyni se proměňuje domácnost Angličanova zvláště v neděli, svěcené přísně po celé zemi. V ten den...

ŠTORKÁN: Je to úplně nový lokál. Nevídáno – chvilku posedíme, rozumně pohovoříme a hajdy na kutě!

JIŘÍ: Aha, do baru byste chtěl? Ani opovázit! Peníze se utrácet nebudou! *(Čte.)* Hlučněji si doma nesmějí počínat ani děti...

ŠTORKÁN: Jaký bar? To není žádný bar. Do baru se chodí po schodech dolů, kdežto tam se jde nahoru.

JIŘÍ: Ať se jde po schodech dolů, nebo nahoru – já o tom nechci ani slyšet! Kdybyste raději poslouchal, co čtu! Je to velmi zajímavé. *(Čte.)* Ušlechtilý sportovník neboli sportsmen věnuje své síly zpravidla výcviku nezištnému a pobádán jest k němu nejvýše pouhou ctižádostí, ne však mamonem a hamižností...

ŠTORKÁN: *(Zívá.)* Aáá, bóže, bože... na mne jde spaní. To já si teda radši půjdu zdřímnout...

JIŘÍ: Jděte, tatínku. Já budu trochu pracovat.

ŠTORKÁN: *(Odejde do svého pokoje.)*

JIŘÍ: *(Jde do dveří vpravo a zavolá.)* Hustoles!

HUSTOLES: *(Vejde zprava.)*

JIŘÍ: *(Sedne u stolu a dá hlavu do dlaní.)*

HUSTOLES: Co je to platný, jsou to starosti s panem Adolfem. Nesčíslněkrát jsem ho poučoval, ale on nedbá. Říkám mu: Pane Adolf, pamatujte na dobré jméno firmy. Jak to před lidmi vypadáme? Mohl byste si dát už jednou svátek, takový starý chlap, že vám není hanba. Ale on na to: Vy jste všichni proti mně a nic mi nepřejete. – Mluv s ním andělsky, mluv s ním ďábelsky, on je pořád stejný a myslí jen na nezbednosti. (*Přistoupí k Jiřímu.*) Já bych věděl dobrou radu, pane šéf, jak bychom pana Adolfa odvrátili od prostopášnosti...

JIŘÍ: Co tím míníte, Hustoles?

HUSTOLES: Nejlépe uděláme, když ho oženíme! Najdeme mu pořádnou manželku, ale musí to bejt učiněná metrnice, ne nějaká hopsasa-ej-chuchu! Jsou ženský, který i ze zločinců udělaly beránky. To bych se podíval, aby taková ženská nedovedla zatočit s nákým Adolfem.

JIŘÍ: Vy jste se zbláznil!

HUSTOLES: Co bych se zbláznil? Pan Adolf se usadí a možná, že se na něm dožijeme ještě radosti.

JIŘÍ: (*Vyskočí.*) Ven! Ještě se mi budete posmívat! Ať už vás tu nevidím!

HUSTOLES: (*Ustupuje ke dveřím vpravo.*) Já jsem – podle svého přesvědčení... když ne, tak ne. (*Zmizí.*)

JIŘÍ: (*Přechází pokojem a rozvažuje.*) Oženit?! – Hm. (*Bručí si něco. Když přešel několikrát pokoj, náhle otevře dveře vpravo.*) Hustoles!

HUSTOLES: (*Vejde.*) Rozkaz, pane šéf?

JIŘÍ: (*Po chvíli.*) Totiž... jak jste to myslel s tím oženěním?

HUSTOLES: Dobře jsem to myslel. Vy sám, pane šéf, musíte podle svého hloupýho rozumu uznat, že na pana Adolfa by bylo

ženění to nejlepší.

JIRÍ: (*V myšlenkách.*) Dobrá, ale kde vezmeme nevěstu?

HUSTOLES: Ó já! Nevěst je, a parádních! Kdyby bylo jenom o to! O to je nejmenší starost. To nechte na mně. Hustoles vždycky dobře poslouží. Pan hejtman od osmnáctých byla řádká svině, ale když šlo k nejhoršímu, tak si zavolať koho? Inu Hustolesa, protože věděl, že v něm má zastání. Jednou v roce osmnáctým u...

JIRÍ: Opatřit nevěstu a hlásit mi to!

HUSTOLES: Dle rozkazu! Mohu telefonovat?

JIRÍ: Ano.

HUSTOLES: (*Odejde vpravo, bruče si.*) Takováhle nevěsta!

JIRÍ: (*Uloží knihu, vejde do svého pokoje, přinese si spisy a prohlíží je u stolu. Náhle vstane, otevře dveře do Štorkánova pokoje.*) Tatínku, nevíte, jestli nám Lehovec vrátil ty bedny? Slyšíte, tatínku? – Snad už nespí? (*Vejde do pokoje. Po chvíli se vrátí a volá do předsíně.*) Hustoles! – Visí v předsíni klobouk a kabát pana Adolfa?

HUSTOLES: (*Po chvíli vejde.*) Nevisí. Snad ho někdo sebral.

JIRÍ: Tatínek předstíral, že jde spát, vytratil se kuchyní do předsíně a šel asi někam, kde je veselo.

HUSTOLES: Copak je to platný; toho se člověk nedohlídá, to já znám.

JIRÍ: Tak to jsou ty jeho sliby! Ale to neznáš vlastního syna. (*Jde do předsíně.*)

HUSTOLES: Kampak?

JIRÍ: Za ním.

HUSTOLES: Tady pomůže jen ženská ruka. Už je to zařízeno. Za

minutku tu bude.

JIRÍ: Kdo?

HUSTOLES: Dohazovačka, nejlepší dohazovačka v Praze.

JIRÍ: Zaříd'te to, vrátíme se, doufám, brzy. *(Odejde vpravo.)*

HUSTOLES: Copak je to platný. *(Nalije si likér, vypije, znovu si nalije.)*

KRISTINA: *(Vejde zprava.)*

HUSTOLES: *(Nesl sklenku k ústům, zarazí se, ale pak řekne.)* Na zdraví. *(Dopije.)* Piju na zdraví našeho starého a na zdraví pana Adolfa, nařídil mi to.

KRISTINA: *(Plačtivě.)* Pro mě a za mě. Mně už je všechno jedno, nejraději bych tady s tím sekla.

HUSTOLES: Copak, copak se sběhlo?

KRISTINA: Ani klobouk jednomu nedovolí koupit. Koupí prý mně ho pán, no, ten nechci vidět.

HUSTOLES: Kdo?

KRISTINA: Mladej pán.

HUSTOLES: *(Uctivě.)* Copak ten, to je takovej holomek, že se nenajde, oči má jako ostříž. Nic mu neujde. A když zpozoruje nějakou maličkost, zle a zle.

KRISTINA: To mně řekněte, tak mladej a už tak přísněj.

HUSTOLES: To jinak nejde, paní; nebejt toho, lidi by byli náramně dovolený. Nás starej, vlastně mladej, je nemlich jako hejtman Salinger od osmnácté. Na vojáky byl pes, ale zato musel každý dostat, co mu patřilo. V roce patnáctým, když jsme leželi na řece Styxu, dal mně uvázat, protože jsem sněd rezervní konzervu. Byl to přísněj pán, ale spravedlivej; kdepak je asi jeho konec? Když si tak na něho vzpomínám, mívám velkou lítost. Spolu jsme měli hlad, chodili jsme jako

hadráři a měli vši, spolu jsme tu vojnu vedli a dohromady, jeden jako druhý, jsme tu válku prohráli.

KRISTINA: (*Sklidila ze stolu.*) Dejte pokoj s wojnou! Pad mně tam hoch a já jsem mu zůstala věrná.

HUSTOLES: To vám asi nedalo moc práce...

KRISTINA: Jak to?

HUSTOLES: No, když jste ho měla skutečně ráda. Copak je to platný, jeden přijde a druhý odejde, to je marný.

KRISTINA: Jenomže obyčejně odejdou hodný a lumpové zůstanou.

HUSTOLES: Svatá pravda. Proto to u nás tak vypadá. Samej lump a ty hodný, ty jsou na vymření. Copak je to platný, věčně člověk truchlit nemůže.

KRISTINA: (*Natahuje.*) Když... je to...

HUSTOLES: Já vím, já vím – ono to někdy saframentsky bolí, ale jsou tu na to přece léky, ne? (*Důvěrně.*) Nepijete?

KRISTINA: Nejraději kafe.

HUSTOLES: Taky je dobrý, ale myslil jsem... (*Ukáže na líkér.*)

KRISTINA: Co si o mně myslíte!

HUSTOLES: Vždyť to není nic zlého. To je lék – po tom se zapomíná –. Já rád – zvláště v neděli. Doma mám naloženou ořechovku – a zrovna mně musili komandovat sem. Doma bych si pěkně nalil...

KRISTINA: I tak si pro mě a za mě nalejte, ale ať to mladý nepozná, nebo bude zle!

HUSTOLES: (*Nalije si a mezi řečí posrkává.*) Potřebuji mít také všech pět pohromadě. Mám velký poslán.

KRISTINA: Copak?

HUSTOLES: Vám to svěřím, ale nikomu ani muk. (*Položí prst na ústa. Významně.*) Pst! S naším panem Adolfem už to není k vydržení, jak vyvádí, musíme ho usadit. A jak to provést? Na to musel přijít starý stratég Hustoles.

KRISTINA: No?

HUSTOLES: Oženíme ho.

KRISTINA: To není špatný nápad.

HUSTOLES: To bych řekl! Za chvíli tu bude paní Nebuželská –

KRISTINA: Kdo?

HUSTOLES: Nebuželská, majitelka sňatkové kanceláře a také věhlasná věstkyně, která uhodne, bude-li manželství šťastné. Budu s ní mít konferenci. Ať nás nikdo neruší!

KRISTINA: Copak by to nešlo bez kanceláře?

HUSTOLES: Chceme mít výběr.

KRISTINA: Jakýpak výběr. Takovej starej zhýralec potřebuje v první řadě pořádnou hospodyni, žádný fanfárum, tak v nejlepších letech – zachovalou, aby měl změnu.

HUSTOLES: Jakou změnu?

KRISTINA: No, po těch všelijakejch cumploších – slušnou ženskou – která nešla z ruky do ruky – která třeba z žalu zůstala panna... (*Zvonek v předsíni.*)

HUSTOLES: To bude Nebuželská – otevřu jí sám. (*Odejde vpravo.*)

KRISTINA: (*S nádobím za ním.*)

HUSTOLES: (*Po chvíli uvádí Nebuželskou.*) Tak jen dál! Jste hodná, že jste se obtěžovala. Prosím, posaďte se.

NEBUŽELSKÁ: (*Posadí se, vyndá z velké kabelky černě vázanou objemnou knihu, tužku a album v plyšových deskách.*) Máte nějak

naspěch, pane ženichu, když mne voláte v neděli. Vaše ctěné jméno? Pan Štorkán –

HUSTOLES: Za prvé se jmenuji Hustoles a za druhé nejsem ženich.

NEBUŽELSKÁ: (*Laškovně.*) Vy zlý! Předě mnou se nemusíte žinýrovat. Jak se na vás podívám, hned vidím, jaký je váš vkus. Vy zajisté toužíte po blondýnce, která není moc hubená, ale více při těle. Uhodla jsem?

HUSTOLES: Mně je to jedno, já tomu moc nehovím.

NEBUŽELSKÁ: Právě proto jste učinil dobře, že jste se obrátil na odborníci. Mám tisíce děkovných přípisů a pro vás jsem zvlášť připravila jednu slečnu z pohraničí. Její pan otec utrpěl před léty železniční úraz a pobírá rentu. To by bylo něco pro vás, neboť taková renta není k zahození.

HUSTOLES: No, to není, ale já po žádné blondýnce netoužím. O mě ne...

NEBUŽELSKÁ: Božítku, vždyť to právě nemusí být blondýnka. Měla bych pro vás vdovu po hudebníku. Ta paní je docela zachovalá a vede samostatně povoznictví.

HUSTOLES: Tohle je všechno náramně hezký, ale nemá to dohromady žádnéj smysl, protože já se nechci ženit.

NEBUŽELSKÁ: (*Rázem vymění úsměv za přísný lehavý výraz a chce vstát.*)

HUSTOLES: Ale za příčinou ženění jsem vás povolal. Já a pan šéf potřebujeme usadit jistýho staršího pána, pročež vás žádám, abyste mi předložila nevěstu, která by menším věnem vládla a zálibu v obchodě měla.

NEBUŽELSKÁ: (*Roztaje. Roztomile.*) Obrátil jste se na správnou adresu, pane, jsem ve věcech sňatkových odbornice a mohu se vám vykázat tisícem děkovných přípisů. Mám na skladě

veliké množství nevěst všeho druhu, věku i jakosti. Podívejte se. (*Otevře album.*) Tato rozkošná blondýnka s načechraným účesem je jediná dcera majitele mlýna v rozkošné polabské krajině. Je tiché povahy a vyzná se v ručních pracích. Tato dívka v národním kroji – není hezká? Ale co je její krása proti zálibě v domácnosti. Nebo tato bruneta plných forem, dostala v roce 1912 první cenu krásy na řemeslnické výstavě. Toto poupě je dcerou nuzných rodičů, ale je pevného charakteru, to je úřednická dcerka, rozkošná, sice bez věna, ale vynikající inteligence. Tato vdovička hledá dobrého tatíčka pro své roztomilé děčko.

HUSTOLES: Nejsem z toho chytřej. Nejlepší bude, když si starěj vybere sám. Já nechci, aby se mně nakonec dávala vina.

NEBUŽELSKÁ: Zcela správně, pane, ženění to není nic nahonem. Manželství musí mít trvanlivost, jinak to nemá cenu. A za trvanlivost já ručím. Moje nevěsty se osvědčily v každé době. Mnohý manžel na mě pamatuje vstávaje, lehaje...

HUSTOLES: To je vono. My nechceme ženskou moderní, co je samá barvička, ale něco echtovního, solidního. Kdyby se to nevydařilo, tak by nám nebylo pomoheno a svízele by začaly znova. A to bych skoro nerad.

NEBUŽELSKÁ: O to žádný strach, já vás dobře obsloužím. Kdybych dodala nějaký brak, pak by pán už ke mně nešel. Moje zásada je: služba zákazníkům.

HUSTOLES: Tak víte co, paní, vy dodáte jednoduše kolekci nevěst až do domu. My si vybereme, co potřebujeme, a nehodící se vrátí. Tak to bude nejrozumnější.

NEBUŽELSKÁ: Jak si přejete, pane, a doufám, že budete spokojen. A nyní dostanu 50 korun zápisného.

HUSTOLES: Beze všeho.

NEBUŽELSKÁ: Vlastně sto korun; je neděle.

HUSTOLES: V neděli jsou nevěsty dražší?

NEBUŽELSKÁ: V neděli je dvojnásobná taxa.

HUSTOLES: Tak tedy sto. (*Vyndává peníze.*)

NEBUŽELSKÁ: A 40 korun jako zvláštní příplatek za návštěvu do domu.

HUSTOLES: Tak 140 a ani o halíř víc. (*Dává jí peníze.*) Vy byste si za chvíli počítala zvýšenou taxu za každý poschodí, za auto, kterým jste nejela...

NEBUŽELSKÁ: Já jen co mi patří. (*Sebere své věci a odchází.*) Na brzkou shledanou.

HUSTOLES: Na shledanou, paní; zatelefonuji vám.

NEBUŽELSKÁ: Ale aspoň dva dny předem.

HUSTOLES: Bez starosti, já se vyznám v strategii; neprodělal jsem nadarmo celou válku.

NEBUŽELSKÁ: Jistě?

HUSTOLES: Od prvního dne až do posledního.

NEBUŽELSKÁ: Strašně ráda čtu a slyším o válce.

HUSTOLES: Tak to se budeme dobře snášet.

NEBUŽELSKÁ: Také doufám. Muž, který neprodělal válku, to není pro mne muž.

HUSTOLES: Zcela tak, ale to dnešní civilistické pokolení nikdy nepochopí.

NEBUŽELSKÁ: Ale už musím, čekám návštěvu. (*Zvonek v předsíni.*)

HUSTOLES: Jestli dovolíte, doprovodím vás.

NEBUŽELSKÁ: Nestojí to za to, bydlím za rohem, ale těším se na

viděnou.

HUSTOLES: Já taky!

NEBUŽELSKÁ: A kdyby něco bylo, zajděte ke mně; uvařím vám kafičko.

KRISTINA: (*Za scénou.*) Jen jděte dál!

BOBINA: (*Vejde zprava.*) Ahoj!

NEBUŽELSKÁ: Tak už jdu. Sbohem! (*Odejde vpravo.*)

HUSTOLES: Na shledanou!

BOBINA: Vy jste pan Štorkán?

HUSTOLES: Já jsem pan Hustoles.

BOBINA: Ale je tenhle bejvák u Štorkánů?

HUSTOLES: To je.

BOBINA: A co tu děláte?

HUSTOLES: Mám službu. A co vy tu děláte?

BOBINA: Nebejt zvědavej!

HUSTOLES: Nebejt hubatá!

BOBINA: Žádný zákazy, rozumíme, smrtelníku!

HUSTOLES: Poslouchejte, jestli jste z baru a jdete za panem Adolfem, tak vás upozorňuju, že jsme jednu takovou vynesli včera ven.

BOBINA: Vy astracháne, hledám mladýho.

HUSTOLES: Mladýho; to se divím.

BOBINA: Co bych dělala se starým.

HUSTOLES: Někdy je starej lepší nežli mladej.

BOBINA: To vám řekla nějaká štramanda, když vás chtěla nachytat.
Nebejt důvěřivěj! – Já jsem Ferryho ségra.

HUSTOLES: Koho?

BOBINA: Ferryho Strnadela.

HUSTOLES: Pana inženýra?

BOBINA: No!

HUSTOLES: Toho co od nás vypad?

BOBINA: Jdu si o tom porokovat s vaším starým.

HUSTOLES: To bych vám neradil.

BOBINA: Proč?

HUSTOLES: Ten je jako břitva.

BOBINA: Břitva už vyšla z módy. Já jsem jako žiletka! Kde je?

HUSTOLES: Honí starýho pána, utekl mu asi někam do baru.

BOBINA: Tak je to štramák?

HUSTOLES: Však mu teď přejde smích!

BOBINA: Proč?

HUSTOLES: Chceme ho oženit, když to s ním jinak nejde. Už mu hledáme nevěstu.

KRISTINA: *(Ve dveřích.)* Telefonuje pán, že nemáte prý čekat a máte donést hned ty věci panu Julínkovi. *(Odejde.)*

HUSTOLES: Ah ah! *(Vezme se stolu spisy.)* Tak já půjdu. – A co vy?

BOBINA: Já zůstanu. No, neboj, já tady nic nešlohnou.

HUSTOLES: Ono dneska není co věřit nikomu.

BOBINA: Tak tu zůstaňte se mnou.

HUSTOLES: Musím k účetnímu, ale řeknu Kristině –

BOBINA: Aby mně hlídala, ne?

HUSTOLES: To zrovna ne, ale aby vám tu nebylo smutno.

BOBINA: Náramně pozornej.

HUSTOLES: Copak je to platný, s galantností nejdál dojdeš.

BOBINA: Na to nedržíme, my mladí – *(Zvonek.)*

HUSTOLES: Kdo to zase je? *(Vyhlédne dveřmi vpravo.)*

BOBINA: *(Usadí se v setmělém rohu pokoje.)*

ŠTORKÁN: *(Vejde.)*

HUSTOLES: Dědek vás šel hledat. To bude bugar, až se vrátí.

ŠTORKÁN: No co, snad smím na ulici.

HUSTOLES: Panečku, my známe tu ulici. Dědek s vámi zaválí takový tanec, že jste to, lidi, neviděli! Ono vás to přejde. *(Škodolibě.)* Bude veselka!

ŠTORKÁN: *(Se smíchem.)* Koho si budete brát?

HUSTOLES: Počkejte, však vám přejde smích, budete koukat, až vám přivedou ženskou jako zbrojnoše. Musím k Julínkovi; slečno, dohlédněte na pana Adolfa, aby nám zase neutekl! *(Odejde vpravo.)*

BOBINA: Ahoj!

ŠTORKÁN: Ale podívejme, to je slečna Strnadelová. Vítám vás. Copak dělá tatínek?

BOBINA: Zlobí se – se mnou a s Ferrym.

ŠTORKÁN: Prosím vás, co bych měl říkat já. To by viděl, kdyby byl na mém místě. Jsem tu jako v žaláři, nesmím se ani hnout. Jako pod kuratelou. Víte, co se mnou chtějí udělat?

BOBINA: Chtějí vás dát zavřít do blázince, ne?

ŠTORKÁN: To by nebylo to nejhorší, ale oni mě chtějí oženit!

BOBINA: Tě bůh, to jsou kruťáci!

ŠTORKÁN: Ale já se nedám! – Ale, prosím, posad'te se. Copak jste nám přinesla?

BOBINA: (*Sedne si.*) Přišla jsem kvůli Ferrymu.

ŠTORKÁN: Aha, Ferríček. Moc milý hoch, měl jsem ho rád. Hrozně se mi po něm stýská.

BOBINA: Tak proč jste ho vyndal přes palubu?

ŠTORKÁN: Já? Ani mě nenapadlo.

BOBINA: A kdo?

ŠTORKÁN: Syn.

BOBINA: A kdo je u vás šéf, vy, anebo syn?

ŠTORKÁN: To se rozumí, že já. Já jsem šéf a syn poroučí.

BOBINA: Protože jste slaboch!

ŠTORKÁN: Totiž on mě jen zastupuje.

BOBINA: Totiž vy se ho bojíte!

ŠTORKÁN: Já že se bojím?

BOBINA: Tak proč jste dovolil, aby vylil Ferryho, když říkáte, že vy jste tady šerif. Co vám Ferry udělal?

ŠTORKÁN: Neudělal mně nic a právě proto...

BOBINA: Ferry je náhodou takovejhle kluk! (*Gesto.*) Lyžaři prima, hraje tenis jako Tilden, jezdí na ledě jako Soňa Hyena, plave, karty hraje lepší než náš cestující a jak tančí! A takovýho prima kluka vyhodíte jako nějakýho nekňubu?

ŠTORKÁN: Když ono v obchodě...

BOBINA: Vždyť to znám od nás – to jsou samý zastaralý, nemoderní názory. Tak co, může Ferry v pondělí zase nastoupit? Ty dny, co u vás nebyl, to byla jeho mimořádná dovolená na lyže za dobré chování.

ŠTORKÁN: Copak pro mne – ale co syn –

BOBINA: Syn do toho nemá co mluvit, když vy jste šerif – nebo ne?

ŠTORKÁN: Nu ano – ale přece jen bych měl dříve –

BOBINA: Nesmysl! Muž musí jednat během vteřiny.

ŠTORKÁN: Tak jedná syn. Během vteřiny byl Ferry venku.

BOBINA: A vy ho během vteřiny reangažujete. Ukažte, co umíte; ať o vás nemohou říci, že už patříte do starého železa, jako to říkají o našem fotrovi. Vy jste proti němu fešák. *(Pohladí ho po tváři.)*

ŠTORKÁN: Copak o to – to já ještě –

BOBINA: Tak ujednáno? *(Podává mu ruku.)*

ŠTORKÁN: *(Plácne si.)* Ujednáno!

BOBINA: Výborně. *(Zvonek v předsíni.)*

ŠTORKÁN: *(Náhle sklesne.)* To je syn!

BOBINA: A co je?

ŠTORKÁN: Nic – jenže –

JIRÍ: *(Vejde.)* Nestydíte se, tatínku, utéct jako kluk?

ŠTORKÁN: Máme návštěvu. Slečna Bobina, dcera mého obchodního přítele Strnadela.

BOBINA: *(Zasalutuje.)* Ahoj!

JIRÍ: *(Přísně ji změří.)* Dobrý den.

ŠTORKÁN: (*V rozpacích.*) Je to sestřička pana Ferryho, co byl u nás...

BOBINA: Byl? Už zase je!

JIŘÍ: Jak to?

BOBINA: Pan šéf ho právě reangažoval. Zítra nastoupí.

JIŘÍ: Jaký pan šéf?

BOBINA: Tady pan šéf.

JIŘÍ: Vy, tatínku?

ŠTORKÁN: – Já, totiž –

BOBINA: Jaké totiž? Už jste zase ztratil glanc?

JIŘÍ: Je to pravda, tatínku?

BOBINA: Tak jen žádný bububu, to na nás nepla! Už je to upečeno, že ano?

ŠTORKÁN: Slíbil jsem –

JIŘÍ: Proč jste se neobrátila na mne?

BOBINA: Protože nejste šerif.

JIŘÍ: Kdo?

BOBINA: Šerif. Vy netrempujete?

JIŘÍ: Ne.

BOBINA: To je na vás vidět.

JIŘÍ: Vy trempujete?

BOBINA: Si myslím!

JIŘÍ: Hm. A váš bratr?

BOBINA: Takovejhle tramp!

JIŘÍ: To je na něm vidět.

BOBINA: Není nad život v přírodě.

JIŘÍ: Ano, ale k tomu musí mít člověk duši.

BOBINA: Nebo auto. Až zítra přijde Ferry do kanceláře –

JIŘÍ: Nepřijde.

BOBINA: Proč?

JIŘÍ: Protože to nepřipustím.

ŠTORKÁN: Ale já jsem slečně –

JIŘÍ: Tatínku, chtěl jste si lehnout –

ŠTORKÁN: Ale já bych...

BOBINA: Jen jděte, já už si to s tím vaším protivou srovnám.

ŠTORKÁN: Tak já tedy – Poroučím se, slečno, a pozdravujte pana otce. (*Odejde do svého pokoje.*)

BOBINA: Poklonka! (*Po chvíli, když si ji Jiří prohlížel.*) No, tak co? Snad si nemyslíte, že z vás mám taky strach? Takovejch jsem už viděla!

JIŘÍ: Ale já ještě nikdy takovou – dívku, jako jste vy.

BOBINA: Tak mě dobře omrkněte, dokud mne to neomrzí; zatím držím.

JIŘÍ: To mi stačí.

BOBINA: Líbím se vám?

JIŘÍ: To bych právě nemohl říci.

BOBINA: A víte, že je mně to hrozně fuk?

JIŘÍ: V jaké společnosti se asi pohybujete, když jste úplně zapomněla slušnou řeč a oblíbila si takovou hantýrku.

BOBINA: Náhodou je to takováhle společnost. (*Gesto.*) Vy byste se v ní vyjímal jako strašák na vrabce.

JIŘÍ: Netoužím po ní.

BOBINA: A vůbec, co mne napomínáte –

JIŘÍ: Nenapomínám vás; bylo by to asi zbytečné. Je mně vás jen líto.

BOBINA: Cože? To si nechte, slyšíte, já nechci, aby mne někdo litoval!

JIŘÍ: Nemohu si pomoci!

BOBINA: Zakazuji si to!

JIŘÍ: Protože asi dobře cítíte, že jste k politování!

BOBINA: Já? Královna všech osad? Já, která má na každém prstu deset kluků?

JIŘÍ: A tím se chlubíte? Dříve měly takové dívky aspoň stud.

BOBINA: (*Rozvzteklí se.*) Stud? Za co se mám stydět? Že jsem samostatná? Že nejsem nějaká taková umrněná frcinka, na které jste zvyklý? Že se neupejpám a že řeknu všechno tak, jak si myslím? Na to nejste zvyklý, co? Ale já vám ukážu, kdo jsem a co Bobina umí! (*Jde ke dveřím Štorkánova pokoje, otevře je a volá.*) Pane Štorkáne! Reangažoval jste Ferryho! Je to hloupý, líný kluk, který by vám nadělal desetkrát větší škodu, než obnáší jeho gáže. Nechci vás poškodit! Zítra nastoupím místo něho já! Poroučím se! (*Jiřímu.*) Ahoj! (*Odejde vpravo.*)

ŠTORKÁN: (*Vyjde ze dveří. Bezradně.*) Co tomu říkáš?

JIŘÍ: Abyste si vedl obchod sám!

OPONA

TŘETÍ DĚJSTVÍ

Táž scéna. Týden po prvním obraze.

ŠTORKÁN: *(V županu dopíjí kávu.)*

KRISTINA: Nechtěl byste ještě namazaný rohlíček? Nebo bábovčičku?

ŠTORKÁN: Ne, děkuji.

KRISTINA: Čerstvou vodičku?

ŠTORKÁN: Vodu piji, jen když jsem nemocen.

KRISTINA: Tak nějaký likérek? Jaký?

ŠTORKÁN: Prosím vás, co se to s vámi stalo? Dřív jste byla jako kakabus a teď mě obskakujete jako pašu.

KRISTINA: Aby pán věděl, jak dovede žena domácnost zpříjemnit. Šikovná ženská udělá muži ráj na zemi. A vy byste si ráj zasloužil.

ŠTORKÁN: Já už si počkám na ten ráj tam nahoře.

KRISTINA: To byste se načekal. Takový fešák jako vy. Ten může ještě užít. Ale musí dostat rozumnou ženskou...

ŠTORKÁN: Prosím vás, ještě vy začněte, beztoho tu člověk nic jiného neslyší.

KRISTINA: To, co vám nabízejí, to byste si dal. Ženská, která za něco stojí, ta nepotřebuje jít k dohazovačce. Pro vás by se hodila...

ŠTORKÁN: Tak vy nepřestanete?

KRISTINA: Já jsem zkušená ženská, zachovalá. A pro vás není nějaké fanfárum...

ŠTORKÁN: Dost. Nedám si zkazit neděli. *(Odejde do svého pokoje. Zvonek v předsíni.)*

KRISTINA: *(Vyjde vpravo a po chvíli se vrátí s kloboukem. Nasadí si jej a zkouší před zrcadlem.)*

HUSTOLES: *(Vejde zprava.)* Pro pána krále, ženská, vždyť v tom vypadáte jako Japonka.

KRISTINA: To mi koupil mladý pán. Je to prý teď moderní a stál jen 25 korun.

HUSTOLES: Hříšný peníze za kus hadru.

KRISTINA: Tomu vy nerozumíte, móda je móda. Musím teď na sebe trochu hledět. *(Sklízí ze stolu.)*

HUSTOLES: Proč?

KRISTINA: Přece nezůstanu pořád svobodná.

HUSTOLES: A co vaše věrnost?

KRISTINA: Truchlila jsem dost dlouho. Teď chci také něco užít. *(Odnáší nádobí, klobouk na hlavě, vpravo.)*

HUSTOLES: Copak je to platný. *(Mávně rukou a pak zaklepe na dveře Jiřího pokoje.)*

JIŘÍ: *(Vejde.)* Tak co je!

HUSTOLES: Všechno v nejlepším pořádku. Slečna Jarmila tam prý ještě včera večer šla. Ta ženská, to je klenot, ta pamatuje na všechno. Taková tichá, člověk o ní ani neví, ale je na svém místě. Nebejt jí, tak to často u nás dopadalo podivně, než jste přijel. A slečna Bobina, ta se také drží. Je trochu od huby, ale otáčet se umí.

JIŘÍ: Nové koště dobře mete.

HUSTOLES: Koště? To je, panečku, proutek a jakej – takovej májovej – takovej –

JIŘÍ: Na vzhledu v kanceláři nezáleží – –

HUSTOLES: To ne, ale když tu je zdatnost ouřednická i zjev – A to by tady jako bylo... Ty dvě holky by to svedly vést u nás samy.

JIŘÍ: To se zdá, když je obchod v běhu, ale kdyby přišla nějaká vážnější situace –

HUSTOLES: No, to se ví, kdyby tu byl jen pan Adolf, tak by to nešlo, je to s ním čím dál horší. Flámečky, kartičky a ženský – ty hlavně. Věřili by, pane šéf, že ani slečnu Bobinu nenechá na pokoji?

JIŘÍ: Jak to?

HUSTOLES: No, jak se zdá, hned se kolem ní točí. Ona –

JIŘÍ: – ho hnala, co?

HUSTOLES: A zrovna ani ne, byla na něj jako milius. Zkrátka, je nejvyšší čas, abysme ho dostali pod čepec.

JIŘÍ: Všecko je zařízeno?

HUSTOLES: Dle rozkazu, pane šéf. Paní Nebuželská se dostaví úderem čtvrté hodiny.

JIŘÍ: (*Dívá se na hodinky.*) Ale to by se měl už tatínek obléknout.

HUSTOLES: Musíme na něho šikovně.

JIŘÍ: (*Otevře dveře Štorkánova pokoje.*) Tatínku, prosím vás, na slovíčko.

ŠTORKÁN: (*Vejde.*) Copak?

JIŘÍ: Měl byste se obléknout.

ŠTORKÁN: Proč?

JIŘÍ: Přejde návštěva –

ŠTORKÁN: Kdo?

JIŘÍ: Nevěsta –

ŠTORKÁN: Jaká nevěsta?

HUSTOLES: No, vaše.

ŠTORKÁN: Nechte si takové vtipy a dejte mi pokoj. *(Odejde.)*

HUSTOLES: To bude těžká práce.

JIŘÍ: Je mně ho líto.

HUSTOLES: Copak je to platný, když to musí bejt. Zkoušeli jsme s ním přece všechno možné, ale bylo to, jako když hrách na stěnu hází. Jemu je to jedno, máme-li zármutek, nebo ne.

JIŘÍ: Ztracený člověk.

HUSTOLES: To je tak, když někomu se v mládí nedostane vzdělání. Nás tatínek řezal jako koně a také se z nás stali vzdělání lidé.

JIŘÍ: Vezměte v předsíni tatínekův kabát a klobouk a zamkněte je do skříně, aby nám zase neutekl.

HUSTOLES: Tak, tak a já ho ještě budu hlídat. *(Zvonek v předsíni.)* Snad už to není paní Nebuželská. Ale to není ještě možné. *(Odejde vpravo.)*

JIŘÍ: *(Pootevře dveře Štorkánova pokoje.)* Oblékněte se, tatínku.

ŠTORKÁN: *(Za scénou.)* I ne.

JIŘÍ: Vždyť vás to k ničemu nezavazuje...

ŠTORKÁN: Nechci s nikým mluvit. *(Zavře dveře.)*

BOBINA: *(Vejde zprava.)* Poklonka.

JIŘÍ: *(Překvapen.)* Moje úcta, slečno.

BOBINA: Copak straším, že jste se mě tak polekal? Chtěla bych mluvit se šerifem.

JIŘÍ: Proč dovedete v kanceláři mluvit slušným tónem a jakmile jsme v soukromí –

BOBINA: No tak tedy se šéfem, když vám to dělá radost.

JIŘÍ: Prosím. (*Nabízí jí židli.*)

BOBINA: (*Sedne si.*) Děkuji. Jsem dost slušná?

JIŘÍ: Poslouchám.

BOBINA: Co? Máte tu rádio?

JIŘÍ: Chtěla jste se mnou mluvit.

BOBINA: S šerifem – oh, se šéfem.

JIŘÍ: S tatínkem?

BOBINA: Samozřejmě.

JIŘÍ: Nemohu to vyřídit sám? Tatínek není oblečen...

BOBINA: Nevadí, jen ho zavolejte. Je to důležité.

JIŘÍ: Víte přece docela dobře, že tatínek je v obchodě nula a že závod vedu vlastně já. Proč to úmyslně přehlížíte?

BOBINA: Šéf je pan Adolf, před úřady i pro mne, a proto chci mluvit s ním.

JIŘÍ: Prosím. (*Jde ke dveřím Štorkánova pokoje a zaklepe.*) Tatínku!

ŠTORKÁN: (*Za scénou.*) Nechci s nikým mluvit.

JIŘÍ: Pan šéf nepřijímá.

BOBINA: Jen mu řekněte, že s ním musím mluvit.

JIŘÍ: (*Za dveřmi.*) Tatínku, je tu slečna –

ŠTORKÁN: (*Za scénou.*) Nechci ji vidět.

JIŘÍ: – slečna Strnadelová.

ŠTORKÁN: To je bouda, co? Na to nenalítnu.

BOBINA: Není to chata, pane Štorkáne, ráda bych s vámi mluvila.

ŠTORKÁN: Jste to skutečně vy, slečno Bobino?

BOBINA: Dycinky já – Bobina.

ŠTORKÁN: To je něco jiného. Hned – hned přijdu.

BOBINA: Počkám. – (*Přechází pokojem, pak –*) Hustoles mi říkal, že čekáte dohazovačku s nevěstami. Pro vás?

JIRÍ: Dovolte.

BOBINA: Jaký – dovolte –, vás si nedovedu představit, že byste mohl mluvit s holkou o lásce. To by musila být psina k popukání.

JIRÍ: Myslíte?

BOBINA: Jistě. Měl byste jednou přijít do naší osady. Jednou jsme tam už měly takového prezenta, tři holky dostaly křeče ze smíchu.

JIRÍ: Možná, že by vás brzo přesel.

BOBINA: Mě jistě. Umíte vy vůbec tančit?

JIRÍ: Netančím rád.

BOBINA: To říká každý, kdo neumí. Hrajete volejbal?

JIRÍ: Ne.

BOBINA: Tenis také ne, to se rozumí.

JIRÍ: Ne. – Kdy jste četla naposled slušnou knihu?

BOBINA: Máme v osadě svou knihovnu. Ostatně je otázka, čemu říkáte slušná kniha.

ŠTORKÁN: (*Vejde oblečen.*) Vítám vás, slečno. Promiňte, že jsem hned – ale tady musí být člověk opatrný.

BOBINA: Dobrý den, pane šéfe. Obtěžuji vás v neděli, protože vám chci říci, že zítra nepřijdu do kanceláře.

ŠTORKÁN: Bude mi tam smutno, ale chcete-li si někam vyjet, beze všeho, slečno.

JIRÍ: Ale zítra je zrovna mnoho práce. Sám musím dopoledne k soudu –

BOBINA: No, snad si vás tam nenechají. To by byla škoda. – Pane šéfe, chtěla jsem říci, že od zítřka nepřijdu už vůbec do kanceláře.

ŠTORKÁN: Jak to, slečno, to byste nám přece neudělala.

BOBINA: Chtěla jsem to zkusit v cizím závodě. Poznala jsem, že to jde, ale ty úřední hodiny, to pro mne nic není. Makám ráda, ale jen když chci sama. Chci zase pracovat samostatně. Pro sebe.

ŠTORKÁN: Aha, vrátíte se zase k vám?

BOBINA: Ano.

JIRÍ: Ale tam přece také nepracujete pro sebe. Závod zdědí váš bratr.

BOBINA: Ale já ho povedu – když budu chtít. Kdyby mne Ferry otravoval, tak se přivdám někam (*Podívá se významně na Štorkána.*), kde bych to mohla vést samostatně, aby mi do toho nikdo nemluvil. To je můj tenhle životní cíl.

ŠTORKÁN: A výborný, slečno. Ten vám schvaluji.

JIRÍ: Takový cíl má asi mnoho děvčat, ale myslím, že není tak snadné ho dosáhnout.

BOBINA: Ale je. Když si něco umíním, tak to je, jako bych to už měla v suchu. (*Podívá se významně na Štorkána.*)

ŠTORKÁN: Výborně.

JIRÍ: Nu, mnoho štěstí, slečno.

BOBINA: Děkuji. Na shledanou, pane šéf. (*Podává Štorkánovi ruku.*)

ŠTORKÁN: (*Podrží ji dlouho ve své.*) Proč tak spěcháte?

BOBINA: Jdu bruslit a večer máme na zimní plovárně plavecké závody. Pak je rozdělení cen a takovejhle mejdan.

ŠTORKÁN: Bude se nám stýskat. Přijďte se na nás někdy podívat.

BOBINA: Se ví, že přijdu. (*Jiřímu.*) Ahoj! (*Odejde vpravo.*)

JIRÍ: Má úcta, slečno.

ŠTORKÁN: Tak vidíš, taková dobrá síla.

JIRÍ: Copak jsem ji vyháněl?

ŠTORKÁN: Mnoho jste spolu nevycházeli. Je to škoda. Taková zába, radost se podívat.

JIRÍ: Doufejme, že se vám bude líbit i jiná.

ŠTORKÁN: Jak to?

JIRÍ: Která se k vám bude dobře hodit.

ŠTORKÁN: Už zase začínáš?

JIRÍ: Jste nevděčný, tatínku. Snažím se všemožně, abyste uvedl naše rozhárané poměry do pořádku, ale vidím, že moje dobrá vůle není oceněna.

ŠTORKÁN: Je –, ale –

JIRÍ: Myslím stále na vaši budoucnost, otče, nespím celé noci a stále si lámu hlavu. Chtěl bych vás vidět zaopatřeného; vaše lehkomyšlnost mne pobuřuje. Cožpak nevidíte, že se řítíte v záhubu? Měl byste mít rozum; jste na to dost starý.

ŠTORKÁN: Mluv si, co chceš, ale já se ženit nebudu. To není nic pro mne. Jen jednou jsem se oženil. Já vím, co to je, hochu.

Ne, že bych toho litoval. Tvoje matka byla vzácná žena, a právě proto...

JIŘÍ: Na to se nevymlouvejte, tatínku... (*Zvonek.*)

ŠTORKÁN: Smiluj se nade mnou a nech mne s pokojem...

JIŘÍ: A to ne. To bych se na to podíval. Oženit se musíte. Jinak –

VALERIE: (*S Kamilkou vejdou zprava.*) Lidičky, to jsem ráda, že jsem zasejc mezi svejma. (*Herdou popožene Kamilku.*) Kamilko, jak se říká?

KAMILKA: Dobrý den, strýčku, dobrý den, bratráčku.

ŠTORKÁN A JIŘÍ: Dobrý den.

KAMILKA: Jak se daří vašemu zdraví?

ŠTORKÁN: Jde to, jde to.

VALERIE: (*Posadí se.*) Bože, lidičky, vy to tu máte jako v ráji. No jo, když se na to má – To je vidět, že to můžete dělat... Sedni si, Kamilko... (*Kamilka a Štorkánové usednou. Po chvíli.*) Tak, tak... Naposledy jsme tu byly minulou neděli, víš, Kamilko, to zrovna od té paní, co bydlí naproti, utekl muž...

KAMILKA: To není pravda, maminko, to je už čtrnáct dní, minulou neděli nám holka připálila husu...

VALERIE: Ty musíš všechno líp vědět. Máš moc řečí. Co já s tou holkou zkusím.

ŠTORKÁN: To se poddá.

VALERIE: Ona je jináč hodná, každý ji chválí skrz její chování, příjemnost a milost. Je to náramná dobračka. Kdo ji dostane, ten ji celou pozlatí. – Já bych ji však nerada dala od sebe pryč. Holka se mi odcizí a já budu samotinká.

JIŘÍ: Vždyť vám ji nikdo nebere.

VALERIE: Právě to je to. Všecky holky se vdávají, jenom tahle můra mi sedí na krku. Co já se s ní nazlobím, to je k nevypovědění.

KAMILKA: Pořád něco proti mně máte, máti, jeden se vám nezachová.

VALERIE: Mlč a nepovídej. Nikdo se tě na nic neptá. *(Po chvíli.)* Mám s tebou slovíčko, Jiříčku. Kamilko, jdi na chvíli ven.

KAMILKA: *(Způsobně odejde.)*

JIŘÍ: Nuže.

VALERIE: Já nevím, jak bych to tak nejlíp – ono je to tak trochu delikátní – no, já to tedy řeknu rovnou, jak si to myslím. Dověděla jsem se, že chceš oženit tatínka. Je to pravda?

JIŘÍ: Jak to víte?

VALERIE: Je toho plná ulice. Jedna sousedka si dala schválně vyložit karty u Nebuželské, aby se něco bližšího dověděla.

ŠTORKÁN: *(Vyčítavě k Jiřímu.)* Tak vidíš.

VALERIE: Máš docela pravdu, Jiříčku, já se jenom divím, že hledáš nevěstu mezi cizíma lidma. Proč má bejt šťastná cizí, proč neuděláš šťastnou vlastní?

JIŘÍ: O tom jsem nepřemýšlel.

VALERIE: Tak vidíš, na nás nikdo nemyslí. Já nechápu, proč by si tadyhle Adolf neměl vzít Kamilku?

JIŘÍ: Tatínku, co o tom soudíte?

ŠTORKÁN: *(Zrudne a zařve.)* Já si žádnou Kamilku nevezmu.

JIŘÍ: Já myslím, že byste udělal dobře. Je to způsobná a domácky vychovaná dívka.

VALERIE: Vidíš, Adolf, tvůj syn má z toho lepší pojem než ty. Takové děvče nenajdeš na celém světě. Ta není, jako ty

dnešní ženské, co jsou samý moderní tanec, namalované pysky, poválečná demoralizace. Ta sedí pěkně doma, zatím co se ty druhé vrhají do víru světského pozlátka. – Vezmi si ji za choť a budeš šťasten.

ŠTORKÁN: Já nechci být šťasten.

VALERIE: Budeš šťasten a dost. Na to bych se podívala. Jiří, že tatínek musí být šťasten?

JIŘÍ: Musí.

ŠTORKÁN: Všichni jste proti mně.

VALERIE: Mýlíš se, my chceme tvoje lepší. Kamilka má už taky svůj čas. Když si ji nevezme vlastní, kdo si ji má vzít? Kde já dnes seženu ženicha?

ŠTORKÁN: Radši odjedu do Ameriky, než bych si vzal Kamilku, kvůli vám si nebudu kazit věk.

JIŘÍ: Já si taky myslím, že Kamilka pro tatínka není.

VALERIE: (*Křičí.*) Kamilko, Kamilko.

KAMILKA: (*Vletí do pokoje a jde ke Štorkánovi s otevřenou náručí.*)
Miláčku!

VALERIE: Nech toho, huso. Nechce o svatbě ani slyšet.

KAMILKA: Tak takoví vy jste. Pro cizího všechno, pro vlastního nic. Maminko, půjdeme. Aspoň se vidí...

VALERIE: (*Vstane.*) Pán Bůh vás bude muset trestat, neřádi. Tohle jsme si od vás zasloužily? Dneska jsme tu naposled.

JIŘÍ: Co dělat. Musíme se s tím smířit.

VALERIE: Pojd'. (*Odejde s Kamilou vpravo.*)

ŠTORKÁN: (*Rozesměje se.*)

JIŘÍ: Co se smějete, tatínku? Vy se nemáte co smát. Ještě nejste

z toho obliga venku. Však my vám najdem nevěstu.

ŠTORKÁN: Já nechci. Jste všichni na mě jako vosy, jste všichni proti mně. Nejlepší by bylo všeho nechat a odjet do dalekých končin, kde je plno slunce, vybraných pokrmů, delikátních nápojů a mnoho veselých žen...

JIŘÍ: Stačí vám jedna, tatínku, sám si vyberete.

HUSTOLES: (*Vyjde zprava.*) Paní Nebuželská přišla.

JIŘÍ: Tak, tatínku...

ŠTORKÁN: Já se ženit nebudu a nebudu.

JIŘÍ: Musíte se oženit, otče, proto jsem dal povolat větší množství nevěst, abyste si mohl vybrat podle své záliby.

ŠTORKÁN: O mě se nemusí nikdo starat, já jsem plnoletý a vím, co dělám.

JIŘÍ: Právě, že nevíte –

ŠTORKÁN: A ne a ne.

HUSTOLES: (*Přísně.*) Pane Adolf.

ŠTORKÁN: Dejte mi pokoj. Půjdu teď...

JIŘÍ: Nikam nepůjdete.

HUSTOLES: Tak. Žádný prostopášnosti se nepovedou. Zase chcete s kamarádama ponocovat?

ŠTORKÁN: Pokoj chci. (*Jde ke dveřím vpravo.*)

HUSTOLES: (*Nadbíhá mu.*) Pozor, ať nám zase nefoukne.

ŠTORKÁN: (*Otočí se a pádí do svého pokoje, kde se uzamkne.*)

JIŘÍ: (*Buší na dveře.*) Otevřte, tatínku.

ŠTORKÁN: Ne, ne a ne.

HUSTOLES: V nejhorším přejdeme k bodákovému útoku a vyrazíme dveře. Jdu vartovat do předsíně, aby nezměnil zatím pozici druhým vchodem, a pošlu sem paní Nebuželskou, ta už si s ním bude vědět rady. *(Odejde vpravo.)*

JIŘÍ: *(Opět klepe na dveře.)* Tatínku!

ŠTORKÁN: *(Za scénou.)* Nebudu se ženit.

JIŘÍ: Musíte.

ŠTORKÁN: Nechci, byl by to život k utopení.

JIŘÍ: Nevěřte, tatínku. Jsou i hodné ženy.

ŠTORKÁN: Nechci, nechci. Ožeň se sám a mně dej pokoj!

NEBUŽELSKÁ: *(Vejde zprava s úsměvem.)* Nebuželská.

JIŘÍ: Štorkán. Těší mě.

NEBUŽELSKÁ: Tak jsem tady. Mohu předvést nevěsty?

JIŘÍ: Prosím.

NEBUŽELSKÁ: *(Otevře dveře a zavelí.)* Nevěsty, vstupte! *(Vstoupí sedm nevěst. Dvě v plném rozpuku, jedna mladší, ale ošklivá, čtyři starší, zkušenější, z nichž je jedna vytáhlá, druhá drobná, třetí zavalitá, čtortá hubená. Všechny jsou nastrojeny podle různých mód a cudně klopí zraky.)*

NEBUŽELSKÁ: Nevěsty, do řady! *(Rovná nevěsty do řady jako poddůstojník mužstvo.)* Ať si vás může pán dobře prohlédnout. – Poslechla jsem vašeho rozkazu a přivádím k výběru dámy, z nichž některá vás určitě učiní šťastným.

JIŘÍ: Já nechci být šťastný, chci, aby byl můj otec šťastný.

NEBUŽELSKÁ: Když pan otec, tak pan otec, oženíme tedy pana otce. Mám hojný výběr, jenž dovede uspokojit i nejvybranější vkus. Zde na příklad – *(Uchopí jednu nevěstu za ruku.)* předstupte, má drahá. Tato slečna dosud nepoznala lásky.

Touží po harmonickém soužití. Její otec má trafikou, je to velmi frekventovaný podnik. – Snad není podle vašeho vkusu, můj bože, to se stává. Dovoluji si vám předložit jinou. (*Vyloví z řady jinou nevěstu.*) Je postavy pomenší, ale je to srdce nenasycené. Pohled'te na ni. Nevidíte v jejích očích otázku, na niž život dosud váhá odpovědět? A jaké moučníky dovede tato slečna péci. Rozkoš. (*Vytáhne jinou starší rozložitou nevěstu.*) Pohled'te na toto dítě, snad ji neshledáváte půvabnou. Ale je velmi milá a hravá. Mimo to je majitelkou vilky, postavené na státní záruku. Toto poupě má velké věno a malé požadavky. Má sice už pár řádků na zádičkách, ale ještě více dobrých vlastností. (*Vytáhne z řady nejmladší nevěstu.*) Tento orosený květ má státní zkoušku ze zpěvu a jazyka francouzského. Vzdělání nesmíme podceňovati. Hle, přijdou zimní dlouhé večery, a co bude příjemnějšího než rozhovor se vzdělanou ženou?

JIRÍ: (*Bezradně si prohlížel nevěsty.*) Můžete mít pravdu, paní, ale já... tomu nerozumím. Studoval jsem obchodní akademii a po absolvování tohoto učiliště vstoupil jsem do života praktického. Se ženami nemám žádnou zkušenost. Není to můj obor. Tady musí říci tatínek své rozhodné slovo.

NEBUŽELSKÁ: A kde je pan otec?

JIRÍ: (*V rozpacích.*) Tatínek je tady vedle. On – se strojí –

NEBUŽELSKÁ: (*Šibalsky.*) Aha, pan otec se šnoří, aby byl hezký –

NEVĚSTY: (*Stydlivě se smějí.*) Hihhi.

NEBUŽELSKÁ: Nebude-li se mu líbiti žádná z těchto dam, nevadí. V brzké době mně dojde zásilka čerstvých nevěst.

NEVĚSTY: (*Nespokojeně mručí.*)

NEBUŽELSKÁ: Doufám, že vás obsloužím k plné spokojenosti.

JIRÍ: Také doufám.

NEBUŽELSKÁ: Nehodící se vymění, já vyjdu každému vstříc. Nejste-li spokojen, řekněte to mně, jste-li spokojen, povězte to mým známým. Moje podmínky znáte. Dostanu 5 % z věna. Není to přehnaný požadavek. A teď byste snad mohl zavolat pana otce.

JIRÍ: Ano, zajisté. (*Zaklepe na dveře Štorkánova pokoje.*) Tatínku, prosím vás, jsou tu dámy. Čekají na vás. Chceme slyšet vaše mínění.

ŠTORKÁN: (*Za scénou.*) Nechte mě být, já nepůjdu. Ať jdou pryč.

JIRÍ: Tatínku, co je to?

ŠTORKÁN: Já se ženit nebudu. Nikdo mě nepřinutí k sňatku s nemilovanou ženou. Já jdu za hlasem svého srdce.

JIRÍ: (*Sklesle.*) Tak ho slyšíte...

NEBUŽELSKÁ: To se poddá. Tak to někdy bývá. On anebo ona si postaví hlavu a nedbá hlasu zkušených a moudřejších. Jsou takoví, kteří si vezmou do hlavy, že se ožení pouze z lásky. Z lásky, chachacha.

NEVĚSTY: Chachacha.

NEBUŽELSKÁ: Sňatek uzavřený z lásky je diletantismus. Jaké je manželství uzavřené z lásky? Nestálé a vratké.

NEVĚSTY: Vratké.

NEBUŽELSKÁ: Svěřte svoji věc odborníkovi a ten vám zbuduje manželství, pevnější železobetonu. Co je láska? Je to takový prelud, vymyšlenost z románů. Manželství z lásky by měly úřady zakázat.

NEVĚSTY: Zakázat.

NEBUŽELSKÁ: Láska působí všude rozvrat a sváry a nám to dělá nekalou soutěž. Tak zvaná láska je –

1. NEVĚSTA: Nesmysl.
2. NEVĚSTA: Zbytečnost.
3. NEVĚSTA: Pitomost.
4. NEVĚSTA: Copařství. (*Téměř současně.*)
5. NEVĚSTA: Klam.
6. NEVĚSTA: Podvod.
7. NEVĚSTA: Lež.

NEBUŽELSKÁ: Ticho, nevěsty! (*Přistoupí ke dveřím Štorkánova pokoje a mluví sladce do klíčové dírky.*) Pošetile si vedete, pane. Máte myslet na svoji budoucnost. Celý život leží před vámi a vy si ho chcete zkazit svou ukvapeností?

ŠTORKÁN: (*Za scénou.*) Dejte mi pokoj, táhněte k čertu!

JIŘÍ: Otče!

ŠTORKÁN: Ne a ne!

NEVĚSTY: (*Mručí.*)

NEBUŽELSKÁ: Ticho, nevěsty! (*Jiřímu.*) Nemůžete ho sem vlákat? Třeba si dá říci, až je uvidí.

JIŘÍ: Zkusím to. (*Zaklepe na dveře.*) Tatínku!

NEBUŽELSKÁ: (*Tiše.*) Jakmile vejde, hleďte ho okouzlit, dámy.

JIŘÍ: (*Volá u dveří.*) Už jsou pryč, pojd'te ven.

ŠTORKÁN: (*Za scénou.*) Já vím.

JIŘÍ: Když vám říkám...

ŠTORKÁN: Zadušuj se.

NEBUŽELSKÁ: (*Tiše.*) Sem, dámy, aby vás hned při vstupu nespatrił. (*Řadí nevěsty v pozadí.*)

ŠTORKÁN: Vždyť slyším ženský hlas.

JIRÍ: To je – slečna Bobina, vrátila se.

ŠTORKÁN: Jistě?

JIRÍ: Ovšem, čeká tu na vás.

ŠTORKÁN: *(Odemkne a vstoupí.)*

NEVĚSTY: *(Vrhnu se na něho.)*

1. NEVĚSTA: Miláčku!

2. NEVĚSTA: Jak jsi krásný.

3. NEVĚSTA: Připravím ti ráj na zemi.

4. NEVĚSTA: Se mnou budeš šťasten.

5. NEVĚSTA: Já jsem ti předurčena.

6. A 7. NEVĚSTA: Já. Já.

NEBUŽELSKÁ: Ale, dámy.

ŠTORKÁN: *(Je obklopen nevěstami, marně se snaží utéci.)* Pomoc!

HUSTOLES: *(Vejde zprava a zařve.)* Stát! *(Pak, když se nevěsty ztiší, Štorkánovi.)* Tak to vidíte! Teď vás přešel smích. Čím kdo zachází, tím také schází!

(Tato scéna musí být sehrána velmi hbitě a rychle. Všichni mluví takřka současně.)

OPONA

ČTVRTÉ DĚJSTVÍ

Táž scéna jako v 1. jednání – vše je lépe upraveno. Místo starých nevzhledných žárovek moderní osvětlovací tělesa. Kaktusy, klec a Julínkovy relikvie zmizely. Večer. Na hodinách je čtvrt na sedm.

JARMILA: *(Sedí u stroje a dopisuje jakýsi dopis.)*

JIRÍ: *(Sedí v šéfovně a píše.)*

HUSTOLES: *(Vchází zleva.)* Zase přes čas, slečno Jarmilko?

JARMILA: Musí to být, je mnoho práce.

HUSTOLES: Jen nepřepínat! Jste, s odpuštěním, jako chroust. Kdybyste aspoň víc jedla. Nechcete, abych vám pro něco skočil?

JARMILA: Ne, děkuji, mám doma večeři.

HUSTOLES: Jen jestli... A co to bylo ráno? Slyšel jsem dědka, jak na vás řval.

JARMILA: Přišla jsem pozdě. Mám doma nemocnou matku, musím ji ošetřovat a ráno mne spánek přemohl.

HUSTOLES: A proč ji nedáte do nemocnice?

JARMILA: *(Sklopí hlavu.)* Na nemocnici není peněz. Matka potřebuje odborné ošetření, a to nechce nemocenská pokladna povolit.

HUSTOLES: A když sama onemocníte? – A on ještě na vás řval? Ten umí, holomek, řvát. Sám jsem se celý klepal a povídal si: Copak tohle smí bejt? Na slabou slečnu bude řvát, dědek sprostý? Na mě si řvi, já si z toho nic nedělám, neb jsem stará vojna, ale na slabý stvoření si dovolovat nebudeš! Eště jsem tu já, Hustoles! Já mu dám, co ještě nikdy nejed. Hned na něho skočím.

JARMILA: Pan šéf je anděl. Od prvního mi zvýšil plat.

HUSTOLES: (*Zarazí se, pak –*) To je vono. Dědek je starej sprosták, ale myslí to poctivě. U něho má každej zastání. On to nechce dát na sobě znát, ale má srdce jako dítě, a proto na lidi řve, až se barák třese. To víte, já ho mám prokouknutýho.

JARMILA: Máte pravdu, pane Hustolesi, moc hodný člověk a docela hezký. Měl by jen víc na sebe dbát. Jak má jen vždycky kravatu uvázanou a jakou kravatu, hrůza, dělá ho nejméně o 10 let staršího.

HUSTOLES: Copak je to platný, jen když má srdce na pravém místě.

JIŘÍ: (*Vstal, otevře dveře do kanceláře.*) Ještě jste zde, slečno? Prosím vás, na okamžik!

JARMILA: (*Vejde do šéfovny a zavře za sebou dveře.*)

HUSTOLES: (*V kanceláři poklízí a pak pracuje u rozmnožovacího přístroje; pobrukuje si vojenskou.*) „Až pomašírujem, jičínskou bránou ven...“

JIŘÍ: Slečno, rád bych vám řekl něco... důležitého. Prosím, posaďte se. – Jestli jsem se dnes ráno poněkud přenáhlil, neznamená to, že bych byl s vámi nespokojen. Naopak. Pozoruji vaši píli a svědomitost, a musím říci, že z toho mám velkou radost.

JARMILA: (*Zardí se, tiše.*) Děkuji vám, pane šéfe.

JIŘÍ: Já se vždycky těším, až vás uvidím. Opravdu, když ráno vstanu, hned si vzpomenu, až vás uvidím u psacího stroje. Na mou duši, věrte mi to... A tak jsem přemýšlel, jak bych vás ještě víc k závodu připoutal. I řekl jsem si, že musíte patřit k rodině...

JARMILA: Pane... (*Zajíkne se.*)

JIŘÍ: Mluvím vážně, slečno.

JARMILA: To vy jenom tak...

JIRÍ: Nenene, jsem vzdálen toho, abych žertoval. Všecko jsem si důkladně rozmyslil, neboť krok, který hodlám podniknout, je vážný. Je to otázka celého života...

JARMILA: (*Vstoupí jí slzy do očí a zašeptá.*) Drahý!

JIRÍ: Podívejte se, vy ovládáte psaní na stroji, stenografii a jste obou zemských jazyků mocná. Jste slušná dáma a vaše pověst je bezvadná. Vy musíte být paní našeho domu... (*Vstane vzrušen.*) Vy znáte mého otce, slečno, vy také víte, že mně působí starosti. Činil jsem všecko možné, abych ho uvedl na správnou cestu. Bohužel, se mi to nezdařilo. Konečně jsem přišel na myšlenku, že bych ho měl oženit. Hledám pro něho pečlivou choť, která by mu dovedla vládnout jemnou, ale pevnou rukou. Dívám se na vás, a tu jsem si řekl, že byste byla řádnou ženou mému tatíčkovi. Slečno, dovolte, abych požádal o vaši ruku pro svého otce!

JARMILA: (*Zbledne a prudce vstane.*) Pane!

JIRÍ: (*Nepozoruje její vzrušení.*) Snad se vám bude zdát, že je mezi vámi přílišný rozdíl věku. To je ovšem pravda, jenomže se musí uvážit, že můj otec je velmi zachovalý. Ujist'uji vás, že je to velmi roztomilý pán a že s ním budete spokojena. On má jinak dobré srdce a dá si říci a nejšťastnější budu já, svolíte-li. Budu vás ctít jako svou nebožku matku a ve všem vás budu poslušen...

JARMILA: (*Pobouřeně.*) Pane, co si o mně myslíte? Vždyť je to urážka!

JIRÍ: Jaká to otázka?

JARMILA: (*Rozplácě se.*) Nemyslela jsem, že pan šéf je takový... Jsem jenom... chudé děvče - ale tohle - si na mě nikdo nedovolil...

JIRÍ: Ale, slečno, já jsem přece... vždyť jsem vás nechtěl urazit...
Pochopíte snad... (*Chce ji vzít za ruku.*) Slečno Jar...

JARMILA: (*Prudce se mu vytrhne.*) Nechte mne! Já vás dobře
neznala. Nyní vidím, jaký jste, je to nestydatost, pane!
Odejdu z vašeho závodu. Přijměte moji výpověď!

JIRÍ: Ale, slečno, to přece...

JARMILA: Nemohu zde zůstat, půjdu hned.

JIRÍ: Jak myslíte. Nerad vás ztrácím, protože jste zdatná síla. Ale
když jinak nedáte, prosím...

JARMILA: (*S pláčem.*) Přijdu si za chvíli pro vysvědčení. (*Odejde do
kanceláře.*)

JIRÍ: (*Bručí si.*) To je zvláštní... (*Dá se do práce.*)

HUSTOLES: Copak, copak; moldánky? Zase už dědek – vždyť jsem
ho ani neslyšel řvát –

JARMILA: (*V pláči.*) Odcházím –

HUSTOLES: Je na čase, už je dávno šest –

JARMILA: Odcházím na vždy, dala jsem výpověď.

HUSTOLES: Cože? To přece – proč? – Tejral vás –? Já mu to
vytmavím – hned do toho vlítanu – (*Chce do kanceláře.*)

JARMILA: (*Zadrží ho.*) Ne. Neublížil mi. Odcházím z vlastní vůle –

HUSTOLES: Sama? – Ale proč? – Co budete dělat?

JARMILA: Však já už něco najdu –

HUSTOLES: Copak o to, vás můžou všude potřebovat – ale přece
jen byste si měla rozvážit...

JARMILA: (*Skládá své věci.*) Už je rozváženo!

HUSTOLES: A to jdete hned? Na hodinu?

JARMILA: Hned! (*Podává mu ruku.*) Mějte se tu dobře, pane Hustolesi, a vzpomeňte si někdy na mne.

HUSTOLES: (*Zmáčkne slzu v oku.*) Slečinko, měli jsme vás všichni rádi a teď najednou musíme od sebe. Musím říci, že vás neradi ztrácíme, protože jste byla vždycky tak pečlivá a pořádná. Nevím, kdo přijde po vás, ale ať si ta osoba nemyslí, že jí budu sloužit. Máš mladý nohy, dojdi si sama. Já jsem starý voják a naskákal jsem se dost. Když si tak vzpomenu, jak jsme v roce patnáctým táhli k Lucku... tři sta padesát ostrejch, deka, celta, naložený jsme byli jak ty tagtýrové...

JULÍNEK: (*Udýchán a rozčilen vejde zleva.*)

HUSTOLES: Copak se stalo, pane účetní?

JULÍNEK: Stehlík mi ulít!

HUSTOLES: Tak! A nám tady slečna Jarmila.

JULÍNEK: Jak?

JARMILA: (*Připravena k odchodu.*) Dala jsem výpověď. Odcházím na hodinu. (*Podává mu ruku.*)

JULÍNEK: Tak, tak se mějte dobře, slečno. – A na sebe pozor! Hlavní věc je řádná životospráva. Maso je jed a nezapomeňte omývat své tělo studenou vodou, zhluboka a zvolna dýchat podle učení mistrovské myšlenky Mazdaznanu. Někdy si na nás vzpomeňte, jako i my budeme na vás pamatovat, a tak bude mezi námi vytvořena duševní jednota. A bude-li vám smutno nebo se octnete v pokušení, přijďte ke mně. Zavedu vás do našeho shromáždění, ve kterém se pojednává o konci světa podle slov proroků, jak máme žít a jak si počínat v každých případech. Všichni býváme po takových shromážděních náramně potěšeni a obveseleni. Řekněte slovo a já vás zavedu mezi nás. Budete mi do smrti děkovat.

(Chce ji obejmout, ale vzpomíná se.) Jsem hrozně rozčilen, odpusťte, ale Matýsek mně ulít.

JARMILA: Děkuji, děkuji vám, pane účetní! – Zůstanete tady ještě chvíli, pane Hustolesi? Odnáším si své věci a přijdu si ještě pro zbytek.

HUSTOLES: Jen, přijďte, mám ještě práci. *(Ukáže na rozmnožovací přístroj.)*

JARMILA: Spánembohem! *(Odejde vlevo.)*

JULÍNEK: Spánembohem!

HUSTOLES: Pane účetní, nastudíte se, je tu teplo –

JULÍNEK: Stehlík mi ulít! To proto, že jsem ho musil nechat celý den bez dohledu – jako by tu byl někomu překážel –

HUSTOLES: Řekněte to starému –

JULÍNEK: Taky že řeknu, to něco uslyší! –

JIRÍ: *(Vyjde ze šéfovny.)* Hustoles! – Vy jste tu ještě, pane účetní?

JULÍNEK: Ulít mi stehlík!

JIRÍ: Tak?

JULÍNEK: Ano. Žádám okamžitou dovolenou.

JIRÍ: Na jak dlouho?

JULÍNEK: Než ho chytím.

JIRÍ: Chcete tedy do penze!

JULÍNEK: Ne, dovolenou. Než chytinu stehlíka.

JIRÍ: To vám raději koupím jiného.

JULÍNEK: Nechci jiného, chci Matýska!

JIRÍ: Matýsek nebo jiný, to je jedno.

JULÍNEK: To je velký rozdíl. Musím ho chytit. Jdu na policii...

HUSTOLES: Tam chytají jiný stehlíky.

JULÍNEK: Zalarmuji hasiče. Proto chci dovolenou.

JIRÍ: Nesmysl! Slečna Jarmila odešla, zbyl bych tu nakonec sám.

JULÍNEK: Ale já musím...

JIRÍ: Dost! Žádná dovolená! Koupí se vám nový stehlík!

HUSTOLES: Jestlipak jste postavil klec na okno? Takovej zhejčkanej pták se v tý zimě ještě rád vrátí –

JULÍNEK: Pane bože, na to jsem zapomněl. – Poklona! Musím –
(*Kvapně odejde vlevo.*)

HUSTOLES: A dnes bude spát v tý siberii při otevřeném okně, protože ten jeho Matýsek už jistojistě zmrznul, když byl celej život v teple. To je nemlich tak, jako s tím Krepouchem, co k nám přišel za těch mrazů v roce sedmnáctým u Baranoviči. Ten taky...

JIRÍ: Nechte toho, Hustoles. Máme teď jiné starosti. Slečna Jarmila dala výpověď. Potřebujeme okamžitě náhradu.

HUSTOLES: Copak o náhradu. Stačí zatelefonovat paní Nebuželské...

JIRÍ: Copak se chci ženit?

HUSTOLES: Ona má také zprostředkovatelnou práce. Prvotřídní síly. Nejlepší by bylo, kdybych si ji pozval sem. Já se s ní ústně nejlep dohodnu. Smím jí zatelefonovat?

JIRÍ: (*Mávrne rukou.*)

HUSTOLES: (*Jde do šéfovny, vytočí číslo a telefonuje.*) Haló, tady Hustoles! – Taky, taky – stejská! Potřebovali bychom zase vaši pomoci – do kanceláře – ano – vysvětlím. Mohla byste k nám zajít? – Právě na odchodu? Výborně! – Čekáme vás.

Na shledanou! (*Zavěsí a jde do kanceláře.*)

JIRÍ: (*Přistoupil k Jarmilinu stolu, prohlíží její papíry a věci a hluboce se zamyslí. Když vstoupí Hustoles, polekaně vzhledne.*) Tak co je?

HUSTOLES: Za minutku tu bude. To je báječná ženská!

JIRÍ: Zase zapracovávat novou sílu – a kdo ví, co přijde za nemotoru...

HUSTOLES: Copak je to platný, to je jako sázka do lutrie. Měl jste slečnu Jarmilu přemluvit –

JIRÍ: Nebyla s ní řeč –

HUSTOLES: To jsem blázen! Nebude se snad vdávat, že to tak do ní vjelo?

JIRÍ: Právě, že nebude.

HUSTOLES: A co slečna Bobina? Nedala by si říct? Potkal jsem včera pana Ferryho a ten mi řekl tou svou krasomluvou, že se se ségrou rozsekli a že jí vyndá boty. Tam to musí v kanceláři pěkně vypadat. Ještě že starý Strnadel udrží otěže v ruce.

JIRÍ: Zkusit by se to mohlo; byla přece už jen zapracovaná a dost šikovná.

HUSTOLES: Dobrá žába to byla. Zkuste to, pane šéf.

JIRÍ: Zatelefonuji tam. (*Jde do šéfovny a vytáčí číslo.*)

HUSTOLES: A já počkám na paní Nebuželskou. (*Upravuje svůj zevnějšek, pak si přihlazuje před zrcátkem vlasy a vousy. Mezitím si prozpěvuje vojenskou.*) „Až já budu v glídu stát, přijď se na mne podívat –“

JIRÍ: (*Telefonuje.*) Haló! – Mohl bych mluvit se slečnou Strnadelovou? – Počkám. – Slečna Bobina? Tady Štorkán – Ne, mladší. – Nevolám vás pro zábavu, ale úředně. – Je to

velmi důležité. – Aspoň na chvíli. Tak? A kam? – Cože? Na Šourandu? – Co je to? Čundr? Ah tak, a to je vám přednější nežli důležitá životní... řekněme tedy obchodní záležitost! – Tak já přijdu sám. Kam? – Do kavárny? – Dobrá, jsem tam v pěti minutách. – Velmi to spěchá. Na shledanou. (*Zavěsí a obléká si zimník. Klepá se na dveře vlevo.*)

HUSTOLES: Dále!

VALERIE A KAMILKA: (*Vejdou.*)

VALERIE: Lidičky, to jsem se zadýchala! Je ještě Jiříček v kanceláři?

HUSTOLES: Je, ale už je po úředních hodinách.

VALERIE: Jakýpak úřední hodiny mezi svejma.

JIŘÍ: (*Vejde oblečen do šéfovy.*)

VALERIE: To jsem ráda, Jiříčku, že jsme tě ještě stihly. Zdržel nás tatínek, byly jsme dřív u vás doma. No, Kamilko, jak se říká?

KAMILKA: Dobrý den, bratráčku.

JIŘÍ: Dobrý večer!

VALERIE: Bože, bože, to jsme se už dlouho neviděli. Naposledy tu neděli, co vykradli toho pána, co bydlí pod námi.

KAMILKA: To není pravda, maminko, to bylo v pondělí, v neděli si zlomil nohu ten –

VALERIE: Zase musíš všechno líp vědět –

JIŘÍ: Promiňte, pospíchám, mám důležitou schůzku –

VALERIE: Však ona počká; dnešní dívky –

JIŘÍ: Obchodní schůzku.

VALERIE: Jen chvíličku. Mám s tebou slovíčko, Jiříčku.

JIŘÍ: Ale rychle, prosím vás.

VALERIE: Dověděly jsme se, že ta slečna Strnadellová od vás odešla, ačkoliv tu prej měla slušnej plat. Já se jenom divím, že cpete peníze cizejm lidem do chřtánu, když máte vlastní.

JIŘÍ: Jak to?

VALERIE: To se ví, na nás nikdo nemyslí. Já nechápu, proč by ty peníze nemohla brát tadyhle Kamilka. Proč se mají mít dobře cizí, když máš své vlastní.

JIŘÍ: Ale Kamilka se přece v obchodě nevyzná.

VALERIE: Ta se vyzná ve všem, vid', Kamilko!

KAMILKA: Ano, máti!

JIŘÍ: Umí psát na stroji? Umí stenografovat, vyzná se v účetnictví?

VALERIE: To se naučí, vid', Kamilko!

KAMILKA: Ano, máti!

JIŘÍ: Vždyť neumí německy, o francouzštině ani nemluvě.

VALERIE: K čemu německy, k čemu francouzsky? K čemu cizí řeči, když máme vlastní. Jsme v Čechách, ve svém vlastním státě! Nestydíte se holku nutit do němčiny?

JIŘÍ: Nikdo ji k ničemu nenutí, ale obchod vyžaduje –

VALERIE: To jsou samé vejmluvy! Už asi máš vyhlídnutou nějakou frajerku. Já znám ty dnešní pány! Jen když má holka hezkou tvářičku. Slušná a počestná dívčina nikde nezavadí.

JIŘÍ: Copak nechápete, že musím mít sílu odborně vzdělanou?

VALERIE: My známe to odborné vzdělání! To Kamilka, to se ví, nemá. Copak nechápeš, že vlastní v obchodě je víc než cizí? Ta tě jen rozkrade a je jí jedno, jak obchod jde, ale vlastní –

JIŘÍ: To snad platí v nějakém hokynářství, ale u nás –

KAMILKA: Mami, on ti nadává!

VALERIE: Tak takový vy jste! Ještě nadávat mně budete hokynářek –

KAMILKA: Nechte ho, máti, neabgebujte⁵ se s ním – pojd'te!

VALERIE: Za tohle vás Pán Bůh musí trestat, to jsme si od vás nezasloužili. Pojd', Kamilko, my nikoho nepotřebujeme, my od nikoho nic nechceme. Dnes jsme tu byly naposled! (*Odejde rozhořčeně s Kamilkou.*)

JIRÍ: Věřil by to člověk?

HUSTOLES: Jo, ženská, když se vydaří, tak je tisíckrát horší než nějakéj vypečenéj mužskej. To v šestnáctým roce u Kovelu jsme chytli vyzvědačku. Přivedli ji před hejtmana Sálingra a ona povídá –

JIRÍ: Spěchám: mám schůzku. (*Klepe se.*) Volno!

NEBUŽELSKÁ: (*Vejde zleva.*) Dej pánbůh dobrý večer!

JIRÍ: Dobrý večer! Spěchám. Hustoles vám všechno vysvětlí. (*Odejde vlevo.*)

HUSTOLES: Pěkně vítám. Prosím, posad'te se!

NEBUŽELSKÁ: (*Sedne si.*) Děkuji. Tak si to starý pán přece jen rozmyslel...

HUSTOLES: Ale, kdepak, s tím ještě bude práce. – Dnes bychom potřebovali slečinku do kanceláře.

NEBUŽELSKÁ: Zařídíme, mám hojný výběr. Tak se starým pánem nebude nic?

HUSTOLES: Už asi ne; nemůžeme s ním nic svést. Moc mě to mrzí, že jste měla marnou práci –

NEBUŽELSKÁ: Já se skrz to nezlobím, to jinak nejde. (S

⁵ Sich abgeben (něm.) – zadat si s něčím, zahazovat se. *Pozn. red.*

povzdechem.) Dnes se těžko udělá obchod.

HUSTOLES: Ba právě, já i vy dělali jsme všechno, aby ta věc vzala nějaký konec. Když to nejde, tak to nejde, jak se říká. Já však nechci, abyste škodovala. Právě proto jsem rád, že jste přišla.

NEBUŽELSKÁ: Jak to?

HUSTOLES: Vážená dámo! Já jsem svobodnej, vy jste svobodná. Já jsem vzdělanej a vy jste vzdělaná. Vy jste taková mírná a já jsem pomalej. Vy máte ráda vojnu a já jsem voják skrz na skrz. Vy nejste žádná moderní a já taky nejsem do světa. Raději sedím doma a přemýšlím. Povahy jsem spíš lítostivý a nejsem kruťas. Nejraději jsem, když jde všecko, jak se říká, po dobrým. S kamarádama nevysedávám a držím se zpátky. Vážená dámo! Dejme to dohromady! Já si myslím, že to bude dělat dobrotu!

NEBUŽELSKÁ: *(Po chvíli.)* Bylo to nabídnutí k sňatku?

HUSTOLES: *(Ukloní se.)* Tak jsem to myslel.

NEBUŽELSKÁ: Moment! *(Vytáhne z kabelky knihu a tužku.)* Vaše jméno?

HUSTOLES: To jsem blázen... Václav Hustoles.

NEBUŽELSKÁ: Místo a datum narození? *(Zapíše.)*

HUSTOLES: Nový Bydžov, sedmého června 1885, v neděli.

NEBUŽELSKÁ: Náboženské vyznání?

HUSTOLES: Katolík.

NEBUŽELSKÁ: Stav svobodný, nebo ženatý?

HUSTOLES: Svobodný, pro pána krále!

NEBUŽELSKÁ: Povolání?

HUSTOLES: Zřízenec u firmy Štorkán.

NEBUŽELSKÁ: Sloužil jste na vojně?

HUSTOLES: A jak! Vojna bylo mé nejmilejší povolání.

NEBUŽELSKÁ: U kterého pluku?

HUSTOLES: Čtyřiasedmdesátý infanterie regiment, čtvrtá kumpanie, pod hejtmanen Salingrem.

NEBUŽELSKÁ: (*Dopíše poznámky, pak –*) Dostanu Kč 50 zápisného. A Kč 50 jako zvláštní příplatek za návštěvu do domu.

HUSTOLES: (*Vyloví v tobolce stokorunu a dá ji Nebuželské.*)

NEBUŽELSKÁ: A upozorňuji vás, že mi náleží 5 % z věna, jakožto provize.

HUSTOLES: (*Sklesle.*) To je mi známo... já však... koukám na to jako divej...

NEBUŽELSKÁ: (*Náhle ho obejmě.*) Tak teda já svoluju. Vy budete můj muž a já budu vaše žena. Tak je to v pořádku.

HUSTOLES: A to jo! Takový je to teda... Tak ste jako svolná?

NEBUŽELSKÁ: Jsem, milej Hustolesi, hned jste se mi zalíbil, jak jsem vás po prvé spatřila. Řekla jsem si: to by byl pán pro mne. Je takový karakterní a drží se v místě...

HUSTOLES: Ale proč, proč jste se mnou sepisovala protokol jako na úřadě?

NEBUŽELSKÁ: Nejdřív je povinnost a potom zábava. Jsem zvyklá nejdřív to dát do pořádku a pak teprve může nastat tahle ta čarovná hra lásky. (*Políbí ho.*)

HUSTOLES: Vida! A já si to nemohl v hlavě srovnat. Tak se to všechno k dobrému obrátilo. Jsem tomu moc rád...

NEBUŽELSKÁ: Tak a teď' pudeme pěkně ke mně, já uvařím dobrý kafičko...

HUSTOLES: A já vám budu vyprávět svoje vojenské příběhy.
Kafíčko já moc rád –

NEBUŽELSKÁ: A já zase ráda poslouchám o tý vojně –

HUSTOLES: To bude povídání na mnohý a mnohý večer. (*Klepe se na dveře vlevo.*) Volno!

JARMILA: Dobrý večer. Jdu si pro věci.

HUSTOLES: To je naše slečna Jarmila a to zde paní Nebuželská.

JARMILA: Těší mne.

NEBUŽELSKÁ: Potěšení na mé straně.

HUSTOLES: (*Slavnostně.*) Paní Nebuželská, moje nevěsta!

JARMILA: Jistě? Blahopřeji vám.

HUSTOLES: Děkujeme vám! Bohužel je naše radostná událost zkalena vaším odchodem. Slečna nám totiž odchází. Kdybyste, slečno Jarmilo, někdy potřebovala lepší místo nebo bohatého, hezkého ženicha, obraťte se k nám. Moje nevěsta vám ho dohodí.

JARMILA: (*Skládá své věci.*) Na to teď nemám ani pomyšlení.

HUSTOLES: Nu ovšem, ale to přijde, žádný strachy.

NEBUŽELSKÁ: A já půjdu.

HUSTOLES: Za chvilku budu u vás; počkám, jen co se dědek vrátí.

NEBUŽELSKÁ: Na shledanou, slečno.

JARMILA: Moje úcta.

HUSTOLES: Sbohem, moje Nebuželko! Za chvíli jsem u vás.
(*Vyprovází Nebuželskou do předsíně.*)

JARMILA: (*Dívá se za nimi, vzdychne a setře slzu.*)

JIŘÍ: *(Po chvíli vyjde zleva. Vstane a pak –)* Odcházíte?

JARMILA: *(Sklopí hlavu.)*

JIŘÍ: *(Vzdychne.)* Tak...

JARMILA: *(Vzdychne.)*

JIŘÍ: A musí to být?

JARMILA: *(Přisvědčí.)*

JIŘÍ: *(Chce něco říci, ale slova mu uvíznou v hrdle. Po chvíli –)* Snad –
by –

HUSTOLES: *(Vrátí se.)*

JIŘÍ: *(Vzpamatuje se.)* Napsal jsem vám vysvědčení; pojd'te si pro ně.
(Otevře dveře do šéfovny.)

JARMILA: *(Vejde do šéfovny.)*

HUSTOLES: Tak co slečna Bobina?

JIŘÍ: *(Mávkne rukou.)* Jede na čundr. *(Vejde do šéfovny a zavře dveře.)*

HUSTOLES: Inu, mládí! A já? Hm, ženich! Ženich! *(Vykračuje si po kanceláři.)* Byl už čas, Hustolesi! Inu – *(Pobrukuje si písničku.)*
„Bude vojna, bude –!“

JIŘÍ: *(Hledá chvíli na stole, pak podává Jarmile vysvědčení.)* Krásné
vysvědčení. Dal jsem si opravdu záležet...

JARMILA: *(Vřele.)* Jste velmi hodný. *(Podá mu ruku.)* Tak –

JIŘÍ: *(Drží její ruku ve své.)* Tak –

JARMILA: *(Jemně vysmekne ruku z jeho a jde ke dveřím.)*

JIŘÍ: *(Náhle jí zastoupí cestu.)* To není možné! Tak nemůžete odejít!

JARMILA: Co mi chcete?

JIŘÍ: Já – mnoho věcí bych vám chtěl říci, je to strašně důležité –
víte, jak jsem vám před chvílí říkal ohledně tatínka a takové

věci...

JARMILA: (*Rozhodně.*) O tom už nechci slyšet ani slova. Musila bych se na vás velmi hněvat.

JIŘÍ: Ne! Nikoliv! – Já naopak... O tatínkovi nebude řeči. Já – tento... nevím, jak bych to pověděl, vy se snad budete horšit, ale já jsem si myslel, kdybyste vy a já... rozumíte... kdybychom my dva byli... jako muž a žena v manželství... na kancelář jeden nestačí...

JARMILA: (*Rozzáří se.*) To je jako nabídnutí k sňatku?

JIŘÍ: Ano, ano... Tak jsem to myslel, ale, prosím vás, promiňte mi to, já jsem takový hlupák a nevím, co mluvím...

JARMILA: Kdepak! (*S úsměvem.*) Tohle vám neprominu...

JIŘÍ: Co?

JARMILA: Že nevíte, co mluvíte, když mi nabízíte sňatek.

JIŘÍ: Běda! Už jsem zase něco řekl, co jsem neměl...

JARMILA: Ano, ale přesto se mi vaše řeč velmi líbila...

JIŘÍ: Jistě?

JARMILA: (*Přikývne.*) Hm.

JIŘÍ: Tak je to dobré?

JARMILA: Znamenité.

JIŘÍ: (*Chce ji obejmout.*)

JARMILA: (*Vysmekne se mu.*) Prosím vás, jak máte uvázanou tu kravatu? Co já se s tím člověkem nazlobím! K čemu vypadáte?

JIŘÍ: Já – já si po druhé tu kravatu lépe uvážu...

JARMILA: (*Uvazuje mu kravatu.*)

ŠTORKÁN: *(Vejde zprava.)* Dobrý večer. Syn je ještě v kanceláři?

HUSTOLES: Právě vyhazuje slečnu Jarmilu.

ŠTORKÁN: Cože?

HUSTOLES: *(Pokrčí rameny.)* Už ano!

ŠTORKÁN: To přece – *(Jde do šéfovny, stane a pak chce ustoupit zpět.)*
Pardon!

JIŘÍ: Můžete vstoupit, tatínku, protože Jarmila a já, víte...

JARMILA: My budeme mít svatbu.

ŠTORKÁN: *(Pohnut.)* Moje děti, tak vy tak? A jejej! A to se na to podívejme! A to jsem rád!

JIŘÍ: Koukáte, co?

ŠTORKÁN: Koukám, synu, koukám... Nu, dej vám pánbíček štěstí. – Přijměte moje požehnání, děti a několik slov do nového stavu. Žijte střídme a zdržujte se doma. Varuji vás před lehkomyšlností a marnotratnictvím. Nestřídmost a zhýralost nevede k ničemu: Mám v tom oboru veliké zkušenosti. Kdybych se měl dovědět nějaké nepřístojnosti, pak zakročím s veškerou přísností. Já jsem hodný pán, ale přísný.

JIŘÍ: Ale, tatínku –

ŠTORKÁN: Teď poznáš, co je to otec! *(Odejde do kanceláře.)*

JIŘÍ: Jarmilko!

JARMILA: Jiří! *(Objetí.)* Dost! Vždyť jste mne už šestkrát políbil.

JIŘÍ: Sedmkrát, Jarmilko. A to je šťastné číslo.

JARMILA: Jistě? Tak pojd'te, představím vás mamince. Snad ji to uzdraví. *(Oba běží ze šéfovny přes kancelář.)*

JIŘÍ: Sbohem, tati!

JARMILA: Na shledanou!

ŠTORKÁN: Sbohem! Tak tedy máme v domě ženicha.

HUSTOLES: Inu, máme, máme!

ŠTORKÁN: Bude svatba.

HUSTOLES: Bude.

ŠTORKÁN: Nevěstinka jako poupě.

HUSTOLES: Nu, řekněme jako růže už dost rozkvetlá.

ŠTORKÁN: Člověče, co byste chtěl –

HUSTOLES: Ale ještě voní – Člověk musí být skromný, copak je to platný!

ŠTORKÁN: Vy mluvíte o skromnosti? Co máte proti –

HUSTOLES: Nic, nic, chraň pánbůh, ale člověk si pořád připadá jako mladík a zapomíná, že už je tu padesátka.

ŠTORKÁN: O kom to mluvíte, člověče?

HUSTOLES: Nu, o sobě.

ŠTORKÁN: A já o ženichovi.

HUSTOLES: No, dyť!

ŠTORKÁN: Co?

HUSTOLES: Už jo, už je to tak. Vidíte před sebou šťastného ženicha.

ŠTORKÁN: Vás?

HUSTOLES: No!

ŠTORKÁN: A koho si budete brát?

HUSTOLES: Paní Nebuželskou.

ŠTORKÁN: A hrome! No, gratuluji!

HUSTOLES: Děkuji!

ŠTORKÁN: Tak vidíte, Hustoles, mě jste do toho cpal a najednou jste v tom sám!

HUSTOLES: Jen proto, pane Adolf, abych jim dodal chuť!

OPONA

Ediční poznámka

Při zpracování textu jsme se řídili aktuálním zněním pravidel českého pravopisu, upravili jsme interpunkci a opravili tiskové chyby. Respektovali jsme však stylové, morfologické a lexikální zvláštnosti původního Poláčkova textu.

Jako předloha pro naše vydání posloužila kniha *Otec svého syna*, která vyšla v nakladatelství Československý kompas v lednu 1946 (POLÁČEK, Karel. *Otec svého syna: veselohra o 4 jednáních*. Vydání první. Praha: Československý kompas, 1946. 134 s. Knižnice dramatického umění, sv. 28.). Doslov Pavla Eisnera najde v případě zájmu laskavý čtenář tamtéž.

Redakce MKP

Bibliografie díla Karla Poláčka

- Povídky pana Kočkodana (1922)
Mariáš a jiné živnosti (1924)
Na prahu neznáma. Kouzelná šunka (1925)
Čtrnáct dní na vojně (1925)
35 sloupků (1925)
Povídky izraelského vyznání (1926)
Lehká dívka a reportér (1926)
Pásky na vousy (1926)
Život ve filmu (1927)
Okolo nás (1927)
Bez místa (1928)
Dům na předměstí (1928)
Hedvika a Ludvík (1931)
Hráči (1931)
Muži v ofsajdu (1931)
Hlavní přelíčení (1932)
Pan Selichar se osvobodil (1933)
Edudant a Francimor (1933)
Židovské anekdoty (1933)
Žurnalistický slovník (1934)
Michelup a motocykl (1935)
Okresní město (1936)
Hrdinové táhnou do boje (1936)
Podzemní město (1937)
Vyprodáno (1939)
Hostinec U kamenného stolu (1941) – pod jménem Vlastimila Rady
Otec svého syna (1946)
Bylo nás pět (1946)
Ze soudní síně (1956)
Se žlutou hvězdou (1959)

Karel Poláček
Otec svého syna

Vydala **Městská knihovna v Praze**
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.0 z 29. 7. 2016

ISBN 978-80-7532-155-8 (pdf)